

ISSN 1407-9321

TV programma

14. — 20. marts

12 jauni, moderni datori bibliotēkai un lasītājiem

● «MicroLink Latvia» sadarbības partneri VVBIS projekta ietvaros ir uzņēmums «Lattelekom», kas datorus nogādā bibliotēkām. Uzņēmuma pārstāvis Aleksandrs Lukjanskis rajona galvenajā bibliotēkā vakar veica savu tiešo uzdevumu — datorus atveda, uzstādīja un veica to konfigurāciju. Jauno tehniku pieņēma rajona galvenās bibliotēkas vadītājas vietniece Sigita Brice. Foto: M. Rukosujevs

Latvijas Nacionālās bibliotēkas (LNB) projekta ietvaros valstī tiek īstenots Gaismas tīkls, jeb Valsts Vienotās bibliotēku informācijas sistēmas (VVBIS) projekts, kura mērķis savienot valsts, pašvaldību un citas bibliotēkas vienotā informācijas tīklā.

Patlaban valstī ir sākusies datortehnikas piegāde un uzstādīšana. Vakars, 10. martā, arī Preiļu rajona galvenā bibliotēka saņēma 12 datorus un vienu lāzerprinteri. Modernās tehnikas iegādei no bibliotēkas budžeta nav iztērēts neviens lats. Astoni datori bibliotēkai iedalīti VVBIS projektā, četrus datorus un lāzerprinteri bibliotēka ieguva projektu konkursos.

Vienotais informācijas tīkls ļaus ikvienam Latvijas iedzīvotājam savai dzīvesvietai tuvākajā bibliotēkā bez maksas lietot datortehniku un internetu, kā arī piekļūt dažādiem bibliotēku resursiem.

Kā informēja rajona galvenās bibliotēkas vadītājas

vietniece Sigita Brice, no jaunajiem datoriem lasītāvā paredzēts novietot trīs datorus, un tie būs pieejami ikvienam apmeklētājam. Abonementā tiks uzstādīti divi. Līdz šim lasītāvā izmantotie datori jau bija novecojuši, un lietotājiem ar tiem strādāt bija visai apgrūtināši.

Vairāki no datoriem paredzēti darbiniekiem, jo VVBIS projektā noteikts, ka ikvienam no bibliotēkas darbiniekiem darbavietā jābūt datoram. Līdz šim datoru bija maz, to trūkums apgrūtināja normālu darba gaitu. Trīs jaudīgi datori tiks nodoti bibliotēkas bērnu daļas rīcībā. Divi paredzēti darbiniekiem, bet viens kalpos mazo lasītāju zināšanu paplašināšanai ar interneta starpniecību.

Sigita Brice stāstīja, ka bibliotēkā notiek ļoti intensīva elektroniskā kataloga veidošana, gatavojot pāreju uz automatisko grāmatu izsniegšanas un saņemšanas sistēmu. Līdzīgi, kā tas ir iepērkoties veikalā, arī bibliotēkā sistēmas iekārtas «nolasis» svitrkodu un izsniegt grā-

matu, kā arī lasītāju reģistrēs datorā. Jaunā sistēma dos iespēju bibliotēkas lietotājam grāmatu arī pasūtīt un apskatīt automatiski no mājas vai darbavietas datora, pašam neapmeklējot bibliotēku. Kaut arī lasītājs būs reģistrējies vienā bibliotēkā, viņam būs iespēja iepazīties ar visu valstī esošo bibliotēku krājumiem un tos izmantot, aplūkot visas bibliotēkās esošās datu bāzes. Tiek plānots, ka vienotais informācijas tīkls tiks izveidots līdz 2007. gada beigām. Bet pašlaik bibliotēkas apmeklētāji jaunos datorus varēs izmantot interneta resursu izziņai, kā arī iepazīties ar bibliotēkā jau izveidotajām elektroniskajām datu bāzēm: katalogiem un kartotēkām.

Preiļu rajonā ir 33 pašvaldību bibliotēkas. Patlaban interneta pieslēgums ir 19 rajona bibliotēkās, kas sastāda 57 procentus no rajona bibliotēkām. Līdz šī gada 1. jūlijam saskaņā ar Valsts vienotās bibliotēku informācijas sistēmas ieviešanas plānu interneta pieslēgumi tiks izveidoti vēl astoņās biblio-

tēkās, pagastu bibliotēkām tiks piegādāti 22 datori.

Konkursā par bibliotēku datorizāciju par uzvarētāju tika atzīts vienīgais pretendents — «MicroLink Latvia». Kopumā 738 valsts un pašvaldību publiskajām bibliotēkām tiks piegādāti 1658 datori, nodrošināti 255 interneta pieslēgumi un izveidoti 355 lokālie tīkli. Valsts apmaksās interneta pieslēguma lietošanu vienu gadu pēc pieslēguma veikšanas un nodrošinās visas datortehnikas apkalpošanu vēl trīs gadus. Apmeklētājiem būs pieejams bezmaksas interneta pieslēgums 37 procentos no visām Latvijas publiski pieejamām bibliotēkām, Preiļu rajonā — 82 procentos bibliotēku. 2005. gada otrajā pusē paredzēts līdzīga apjoma valsts iepirkums par datortehnikas un interneta pieslēgumu iegādi atlikušajām 195 bibliotēkām, Latvijas bibliotēku portāla sistēmas programmatūras uzstādīšana un bibliotēkārū apmācība.

L.Rancāne

PIEDALIES KONKURSOS!

Lasi 6. un 13. lappusē.

ZIŅAS

Šodien atklāj Līvānu 1. vidusskolas sporta zāli

Šodien plkst 15.00 atklāj Līvānu 1. vidusskolas sporta zāli, kuras izbūvi Līvānos gaidīja 15 gadus.

Sporta zāles būvniecība Rīgas ielā 110 tika uzsākta 1990. gadā un līdzekļu trūkuma dēļ celtniecība tika pārtraukta 1992. gadā. Tobrīd bija veikti būvniecības darbi 30% apmērā.

Sporta zāles būvniecība atkal atsākās 1999. gadā. Sākotnēji bija paredzēts to veikt 4 kārtās no 1999.- 2004. gadam. 1. kārtā (1999.-2000.g.) par pašvaldības un Valsts investīciju līdzekļiem tika veikts nepabeigtās būves tehniskā stāvokļa novērtējums, izstrādāts būvprojekts un veikta jumta seguma maiņa.

Būvniecības 2. kārtā 2002. gadā Valsts investīciju programmas ietvaros veikti sekojoši pasākumi — būvniecības konkursa izsludināšana un būvfirmas izvēle, vispārējo būvdarbu uzsākšana elektroapgādes, ūdensvada, kanalizācijas un citu komunikāciju ierīkošana.

Būvniecības 3. — noslēguma kārtā — realizēta 2004.-2005. gadā par valsts budžeta grozījumos piešķirtajiem līdzekļiem, kā arī pašvaldības līdzfinansējumu sporta inventāra iegādei. Veiktie darbi — iekšējā apdare, grīdas klāšana un lakošana, aprikojuma iegāde utt.

Kopējās sporta zāles būvniecības izmaksas — aptuveni 400 000 latu.

1. kārtā (1999.-2000.) — Ls 25 719
2. kārtā (2002) — Ls 195 658
3. kārtā (2004.-2005.) — Ls 188 000.

Sporta zāle iekļauta Līvānu 1. vidusskolas — lielākās novada skolas bilancē, to izmantos 1. vidusskolas sporta stundām, sporta pulciņiem, kā arī Līvānu novada sporta skolas vajadzībām, ko plānots atvērt 2005. gada augustā.

Preiļu domnieki pēdējā sēdē pieņēma 43 lēmumus un fotografējās

10. martā notika Preiļu novada domes kārtējā sēde, uz kuru kopā pēdējo reizi šādā sastāvā bija pulcējušies 11 deputāti. Darba kārtība bija visai apjomīga, deputātiem nācās pieņemt 43 lēmumus par dažādiem jautājumiem, ko bija sagatavojusi finanšu komiteja, sociālo, izglītības un kultūras jautājumu komiteja, kā arī novada attīstības un infrastruktūras jautājumu komiteja. Pēc sēdes darba kārtībā iekļauto jautājumu izskatīšanas notika kopīga fotografēšanās.

Novada domes finansiālā situācija ir stabila — tā, izskatot jautājumu par 2004. gada pārskata apstiprināšanu, teica domes priekšsēdētājs Jānis Eglītis. Debitoru parādi ir nelieli, sasniedz aptuveni 22 000 latu (tajā skaitā tikai divi tūkstoši latu ir tā sauktie bezcerīgie parādi). Pašvaldības ņemtie kredīti pašlaik sasniedz tikai 14 procentus no budžeta apmēra (maksimāli pieļaujamais saistību apjoms ir 20 procenti). Kopā ar šajā gadā ņemtajiem kredītiem ilgtermiņa aizņēmumi, kuru atmaksas termiņš ir līdz 2020. gadam, sasniedz aptuveni 2,8 miljonus latu (kopā ar kredītprocentsiem). Tajā skaitā domes kredīti ir nepilns miljons, bet pārējā summa ir SIA «Preiļu saimnieks» aizņēmumi.

NACIONĀLĀS ZINĀS

Tieslietu ministre pauž nožēlu par Saeimas lēmumu mainīt kārtību bērnu adopcijai uz ārvalstīm

Tieslietu ministre Solvita Āboltiņa pauž nožēlu par ceturtdien, 10.martā, Saeimas pieņemto lēmumu atbalstīt Bērnu un ģimenes lietu ministrijas ierosinātos grozījumus Civillikumā, nosakot, ka turpmāk atļauju bērnu adoptēšanai uz ārvalstīm izdos tikai bērnu un ģimenes lietu ministrs, nevis kopīgi tieslietu ministrs un bērnu un ģimenes lietu ministrs. Neskatoties uz savu sarūgtinājumu par Saeimas lēmumu, tieslietu ministre respektē Saeimas kā demokrātiskas valsts augstākās lēmējvaras pieņemto lēmumu. «Es savu nostāju neesmu mainījusi – valsts kontroles tik jutīgā jautājumā kā bērnu adopcija uz ārvalstīm nekad nevar būt par daudz un, manuprāt, bija jāsauglabā esošā kārtība. Es kā tieslietu ministre rūpīgi sekošu tam, lai bērnu adopcija uz ārvalstīm notiek likumīgi un, lai par to nav ne mazāko šaubu ēnu. Es arī neatkāpjos no savas nostājas, ka bērni ir Latvijas lielākā bagātība un valstij ir jādara viss, lai panāktu, ka ikviens bērns uzaug ģimenē Latvijā,» sacīja S.Āboltiņa žurnālistiem.

Bērziņš: nākamie divi mēneši būs izšķirīgi veselības aprūpes reformai

Nākamie divi mēneši būs izšķirīgi veselības aprūpes sistēmas reformas norisei, uzskata veselības ministrs Gundars Bērziņš. Viņš cer, ka netiks likti šķēršļi turpmākām reformām veselības aprūpes jomā.

Valdības pirmajās 100 dienās veselības aprūpes jomā ir padarīts ļoti daudz — izdevies valdībā pieņemt daudzus gadiešus gatavotus un uz ilgtermiņa attīstību vērstus normatīvos aktus — struktūrplānu, veselības aprūpes organizēšanas un finansēšanas kārtību, kompensējamo zāļu attīstības koncepciju, jauno recepšu kārtību, kā arī citus dokumentus. «Diagnoze veselības aprūpes sistēmai ir uzstādīta, tā ir diezgan nepatīkama un mikstūras nefidzēs, tāpēc sāksies intensīvas ārstēšanas periods,» sacīja veselības ministrs. Viņš atzīst, ka līdz šim pieņemto dokumentu ieviešanas periods būs nopietns pārbaudes laiks reformai, jo sākās nopietnas pārmaiņas, taču, lai izietu no veselības aprūpes krīzes, vajadzēs vismaz trīs gadus. Ministrs norāda, ka reformām ir vajadzīga drošība un spēja pieņemt lēmumus. «Ja nervu sistēma ir vāja un pietrūkst dūšas, tad ir jāņem tamboradatas un adāmadatas un jāada zeķes vai šalles, kas ļoti nomierina». «Pašlaik situācija veselības aprūpē ir kā sējas laiks, kur graudi ir iesēti, bet veģetācijas periods būs ilgs, tāpēc nepieciešami vismaz trīs gadi, lai izšķirtu, kas būs graudi, kas pelavas,» sacīja ministrs.

Premjers sola izmaiņas vairākos likumos, kas uzlabos cīņu pret naudas atmazgāšanu

Lai pastiprinātu cīņu pret mēģinājumiem legalizēt noziedzīgi iegūtus līdzekļus, drīzumā paredzēts veikt izmaiņas vairākos likumos, tā, komentējot ASV Valsts departamenta ziņojumā minētās Latvijas problēmas naudas atmazgāšanas apkarošanā, atzina Ministru prezidents Aigars Kalvītis. Premjers, kurš vada nesen izveidoto Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas padomi, esot nosūtījis izskatīšanai Saeimā trešajā lasījumā priekšlikumus grozījumiem Krimināllikumā. Paredzētas izmaiņas arī citos likumos, piemēram, nosakot pienākumu deklarēt skaidru naudu uz robežas, kas patlaban nav paredzēts. Likumdošanas sakārtošanu plānots veikt tuvākajā laikā. Jau ziņots, ka ASV Valsts departaments secinājis, ka Eiropas Savienības valstu vidū tieši Latvijai ir lielākās problēmas cīņā pret naudas atmazgāšanu, jo tās likumi nav pietiekami sakārtoti. Ziņojumā uzsvērts, ka Latvija ir vienīgā ES dalībvalsts, kas nav skaidri sakārtojusi mehānismu, kā konfiscēt ar finanšu noziegumiem saistītos līdzekļus. Mūsu valstis ir iekļautas 55 valstu sarakstā, kurā nosauktās valstis visbiežāk tiek izmantotas naudas atmazgāšanas darījumos. Sarakstā iekļautas arī Krievija, Ukraina, Šveice un pašas ASV. Lietuva un Igaunija nav šo valstu vidū.

Ziņas sagatavoja T.Elste

NOVADNIEKS

Redaktore Tamāra Elste

Pasūtījuma indekss 3033.

Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.

Izdevējs – SIA «Novadnieks. Redakcija».

Redakcijas adrese: Brīvības ielā 14, Preiļi, LV-5301.

Elektroniskais pasts: novadnieks@axel.lv

Tālr. 1-53-07056, mob. tel. 9410288 (redaktorei),

1-53-07057 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana),

1-53-07058, 1-53-07059 (žurnālistiem). Fakss 1-53-07057.

Par sludinājumu saturu atbild to iesniedzējs.

Laikrakstā publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.

Pārpublicējot atsauce uz «Novadnieku» obligāta.

Laikraksts iespiests SIA «Latgales druka» Rēzeknē.

Mājas lapa internetā: www.novadnieks.lv

Laikraksts iznāk astoņas reizes mēnesī (otrdien, piektdien).

INFORMĀCIJA

PREIĻU RAJONA PADOMĒ

● Preiļu rajona padomes locekļi pēdējā kopīgajā sēdē. Pirmajā rindā no kreisās: Aglonas pagasta padomes priekšsēdētāja Helēna Streiķe, Vārkavas novada domes priekšsēdētāja Astrida Spuriņa, Preiļu rajona padomes priekšsēdētājs un Riebiņu novada domes priekšsēdētājs Arvīds Soldāns, Jersikas pagasta padomes priekšsēdētāja Maija Spūle, Līvānu novada domes priekšsēdētājs Andris Vaivods. Otrajā rindā: Pelēču pagasta padomes priekšsēdētājs Juris Kovaļevskis, Sutru pagasta padomes priekšsēdētājs Antons Znotiņš, Preiļu novada domes priekšsēdētājs Jānis Eglītis, Saunas pagasta padomes priekšsēdētājs Jānis Domulis un Rudzātu pagasta padomes priekšsēdētājs Jānis Zeps. Padomes sēdē nepiedalījās Vārkavas pagasta padomes priekšsēdētājs Artūrs Štagars. Kas viņu vietas ieņems pēc vēlēšanām? Foto: U.Eglītis

9. martā pēc finanšu komitejas un sociālo, izglītības un kultūras jautājumu komitejas apvienotās sēdes uz šajā sasaukumā pēdējo kopīgo sēdi pulcējās Preiļu rajona padomes locekļi.

Lēma par līdzekļu piešķiršanu

Padomes sēdē tika izskatīts sociālās un psiholoģiskās palīdzības centra «Mūsmājas» valdes priekšsēdētājas V.Krišānes iesniegums. Tika nolemts no nevalstisko organizāciju centra atbalstam iedalītajiem līdzekļiem 100 latu piešķirt centram «Mūsmājas» skatuvē tēru iegādei.

Atteikumu uz savu iesniegumu saņēma Rēzeknes Augstskolas rektors I.Svarinskis. Sakarā ar rajona padomes budžeta līdzekļu nepietiekamību padomes locekļi nolēma, ka nav iespējams piešķirt pašvaldības stipendiju no Preiļu rajona augstskolā studējošajiem Preiļu rajona audzēkņiem.

Deleģēja pārstāvi darbam VOAVA

Padomes sēdē pašvaldību vadītāji iepazinās ar Veselības obligātās apdrošināšanas valsts aģentūras (VOAVA) direktora vietas izpildītājas L.Akermanes vēstuli par konsultatīvās padomes izveidošanu un nolēma deleģēt darbam VOAVA konsultatīvajā padomē Preiļu rajona padomes izpilddirektori Ainu Pastori.

«Novadnieks» jau informēja, ka saskaņā ar Ministru kabineta 2004. gada 26. oktobra noteikumiem nr. 899 no šī gada 1. janvāra tika izbeigta slimokasu darbība un veselības aprūpes pakalpojumu apmaksu visā Latvijas Republikas teritorijā nodrošina Veselības obligātās apdrošināšanas valsts aģentūra (VOAVA). Kā savā vēstulē Preiļu rajona padomei raksta VOAVA direktora vietas izpildītāja L.Akermane, turpmāk aģentūra vēlas savas

funkcijas, īpaši attiecībā uz veselības aprūpes pakalpojumu plānošanu, veikt sadarbībā ar pašvaldībām, kas pārstāv iedzīvotāju intereses. Bez tam nepieciešams koordinēt sadarbību starp pašvaldībām, kurām saskaņā ar likumu jānodrošina veselības aprūpes pakalpojumu pieejamība, un aģentūru, kura administrē veselības aprūpei paredzētos valsts budžeta līdzekļus.

Par piemērotāko darbības koordinācijas formu aģentūra uzskata konsultatīvās padomes izveidošanu katrā valsts reģionā. Arī Latgalē, tāpat kā citos reģionos, ir izveidota un darbojas aģentūras teritoriālā nodaļa, kuras uzdevums ir veselības aprūpes pakalpojumu plānošana un līgumu slēgšana ar ārstniecības iestādēm. Konsultatīvā padome šajā darbā varētu ievērojami palīdzēt, jo ņemtu vērā reģiona attīstības īpatnības.

Konsultatīvās padomes nolikums paredz, ka Latgales no-

daļas konsultatīvās padomes sastāvā būs pa vienam pārstāvim no Daugavpils pilsētas domes, Daugavpils rajona padomes, Krāslavas rajona padomes, Rēzeknes pilsētas domes un Rēzeknes rajona padomes, kā arī Ludzas rajona un Preiļu rajona padomes.

Apbalvo ar rajona padomes Atzinības rakstu

Pamatojoties uz Līvānu vidusskolas direktores K.Daukštes iesniegumu, rajona padomes sēdē nolemts apbalvot ar rajona padomes Atzinības rakstu Līvānu 2. vidusskolas skolotāju, folkloras kopas «Dodola» vadītāju Vasilišu Belousovu. Šāda atzinība viņai izteikta par krievu tautas tradīciju popularizēšanu un sakarā ar folkloras kopas «Dodola» desmit gadu jubileju.

Pēc Preiļu rajona padomes sēdes materiāliem sagatavoja L.Kirillova

Līvānos teritoriālplānojumu apspriešanai cer nodot marta beigās

2. martā Līvānu novada domes deputātiem un speciālistiem tika prezentēts tapšanas stadijā esošais Līvānu novada teritoriālplānojums, kurā izstrādā veic SIA «Grupa 93».

«Grupa 93» informēja par teritorijas plānojuma izstrādes gaitu, kā arī vēlējas uzklaut pašvaldības ieceres un papildinājumus plānojumam. Plānojums tiek izstrādāts uz 12 gadiem, un paredzams, ka jau marta beigās teritorijas plānojums varētu tikt nodots sabiedriskajai apspriešanai.

Plānojumā paredzēta novada teritorijas plānotā un atļautā izmantošana (mērogs 10 000), kā arī plānotā un atļautā izmantošana pilsētai (mērogs 20 000), arī aizsargjoslas, zonējumi, infrastruktūras objekti, apdzīvoto vietu robežas, ielas, ceļi utt.

Ir būtiski, lai iedzīvotāji izteiktu savu viedokli par to, kādam mērķim nākotnē vajadzētu paredzēt izmantošanā vai īpašumā esošās zemes platības. Ja plānojat nodarboties, piemēram, ar uzņēmējdarbību, svarīgi, lai šāds izmantošanas mērķis konkrētajai teritorijai būtu paredzēts

arī teritorijas plānojumā. Atsevišķos gadījumos būtiski paredzēt daudzfunkcionālus izmantošanas mērķus, piemēram, paredzot rūpnieciskajā zonā arī darījumu centru.

Tas, ka Līvāni ir izteikta lineāra tipa pilsēta, kas koncentrējusies ap automaģistrāli, nākotnē varētu radīt problēmas pilsētas teritoriju paplašināšanai, jo no vienas puses to ierobežo Daugava, no otras — dzelzceļš. Liela daļa teritoriju ir periodiski applūstošas, kas apgrūtināta to izmantošanu. Pilsētā trūkst brīvu zemju, piemēram, apbūvei. Nav vietas tādām lie-

lām būvēm kā stadions, kas 12 gadu perspektīvā būs nepieciešams. Grūti plānot situāciju tik ilgam periodam arī tādēļ, ka nav noslēgusies administratīvi teritoriālā reforma, un cieši pilsētai pieguļ citas pašvaldības — Jersikas pagasta — teritorijas.

Sabiedriskā apspriešana tiks uzsākta pēc attiecīga domes lēmuma pieņemšanas, tā ilgs 6 nedēļas un tiks izziņota medijos.

G.Kraukle,
Līvānu novada domes
sabiedrisko attiecību
speciāliste

Nodokļa maksātāji atver maciņus

No budžeta – 2,28 procenti

Līdz 15. februārim PREIĻU NOVADĀ esošo nekustamo īpašumu īpašnieki saņēma paziņojumus par nekustamā īpašuma nodokļa (NĪN) lielumu un no maksas termiņiem. Kā informēja novada domes finanšu daļas vadītāja Lilija Ostrovska, 2005. gadā plānotais NĪN par zemi sastāda 36 113 latus (2004. gadā – 36 110), par ēkām – 46 025 (2004. gadā – 43 228), KOPĀ – 82 138 lati. Nekustamā īpašuma nodoklis no novada domes šī gada budžeta sastāda 2,88 procentus.

Nodokļa lielums ir atkarīgs no zemes kadastra vērtības, bet tā savukārt atkarīga no zemes izmantošanas mērķa, kas maz mainās, stāstīja Lilija Ostrovska. Ziņas par zemes kadastra vērtību dome saņēma no Valsts Zemes dienesta ar Valsts datu bāzes starpniecību, kā reģistros atrodas informācija par visiem reģistrētajiem zemes īpašumiem. Pašvaldības funkcijās ietilpst nodokļa iekasēšana no īpašniekiem.

Nodokļa atvieglojumi

Ar likumu noteikts nodokļa atvieglojums politiski represētām personām. Savukārt ar Preiļu novada domes lēmumu 2004. gada 16. martā apstiprināti saistošie noteikumi par nekustamā īpašuma nodokļa atvieglojumu piešķiršanas kārtību novadā. Saskaņā ar LR likumdošanas normām tie noteikti šādām nodokļu maksātāju kategorijām:

✓ Nestrādājošiem vientuļajiem pensionāriem, kuriem ienākumi nepārsniedz 65 latus mēnesī, par īpašumā esošo zemi, kas netiek izmantota saimnieciskajai darbībai un kur ir reģistrēta nodokļu maksātāja dzīvesvieta; ja šim personām nav likumīga apgādnieka, nodoklis noteikts 50 procentu apmērā, bet, ja persona pārsniedz 70 gadu vecumu, un tām nav likumīga apgādnieka, atvieglojums tiek noteikts 70 procentu apmērā;

✓ Nestrādājošajiem vientuļajiem I un II grupas invalīdiem par īpašumā esošo zemi, kas netiek izmantota saimnieciskajai darbībai un kur ir reģistrēta nodokļa maksātāja dzīvesvieta; ja nav likumīga apgādnieka – 50 procentu apmērā no nodokļa summas,

ja pārsniedz 70 gadu vecumu un nav likumīga apgādnieka – 90 procentu apmērā no nodokļa summas;

✓ Trūcīgām daudz bērnu ģimenēm, kurās ir trīs un vairāk nepilngadīgu bērnu, par īpašumā esošu zemi, kas netiek izmantota saimnieciskajai darbībai un kur ir reģistrēta ģimenes dzīvesvieta – 50 procentu no nodokļa summas.

Nodokļu samazināšana iespējama arī juridiskām personām, kas atbilst šādām pazīmēm:

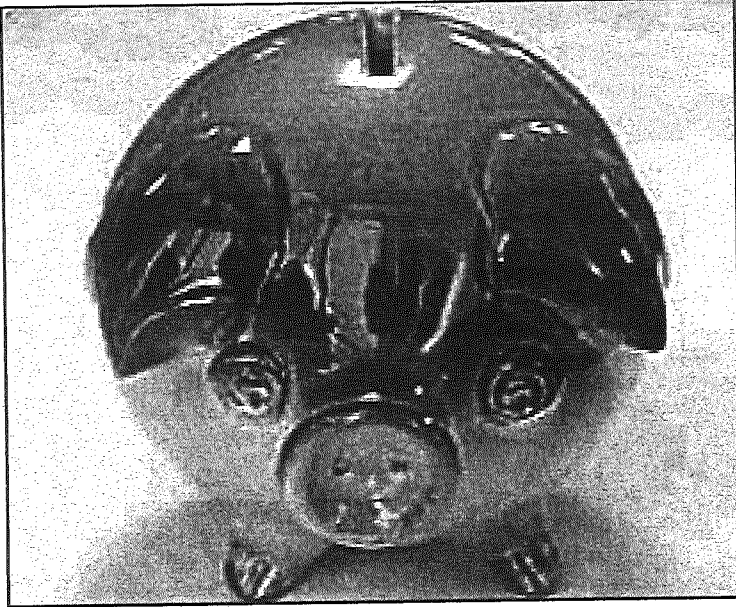
✓ Netiek finansētas no valsts vai pašvaldības budžeta līdzekļiem, vidējais strādājošo Preiļu novada iedzīvotāju skaits iepriekšējā taksācijas gadā (saņemot vismaz minimālo darba samaksu) ir lielāks par desmit, nav nodokļu parāda par iepriekšējo taksācijas periodu, vidējais strādājošo Preiļu novada iedzīvotāju skaits (saņemot vismaz minimālo darba samaksu) pēdējo divu taksācijas periodu laikā nav samazinājies un, salīdzinot ar iepriekšējo taksācijas periodu, ir pieaudzis par: 5 – 9 darba vietām – 25 procentu apmērā no NĪN summas, vairāk kā 9 darba vietām – 50 procentu apmērā no NĪN summas.

Lai saņemtu nekustamā īpašuma nodokļa atvieglojumu, iesniegums ar pievienotajiem dokumentiem iesniedzams, sākot ar katra kalendārā gada 1. janvāri līdz 31. maijam.

Piešķirtos atvieglojumus var atcelt vai nepiemērot, ja personai ir uzlikts administratīvais sods par šādu noteikumu neievērošanu: Latvijas Republikas Ministru kabineta noteikumi «Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējā aizsardzības un izmantošanas noteikumi», noteikumi par administratīvo atbildību Preiļu rajonā, par sadzīves atkritumu apsaimniekošanu Preiļu novadā, Preiļu pilsētas labiekārtošanas noteikumi.

Dome var izskatīt citus iesniegumus par nekustamā īpašuma atļaidēm, ja iesniedzējs neatbilst šajos noteikumos norādītajām nodokļu maksātāju kategorijām.

Lilija Ostrovska informēja, ka pagājušajā gadā NĪN atvieglojumi jau piemēroti. Deviņos gadījumos – piecām fiziskajām un četrām juridiskajām personām – samazināts zemes nodoklis, divām juridiskajām personām – nodoklis par ēkām. Zemes nodokļa atvieglojuma kopējā summa sastādīja

1621 latu, par ēkām – 607 latus. Atļaides piemērotas arī 48 nepamatoti politiski represētajām personām (par kopējo summu – 280 lati). Saskaņā ar domes nolikumu piešķirto atvieglojumu summa pērn sastādīja 2228 latus.

Nodokļa maksātājiem reizēm rodas arī pretenzijas par aprēķinātā nodokļa lielumu. Kā skaidroja Lilija Ostrovska, tas var būt saistīts ar nejausām kļūdām aprēķinos, zemes platību lieluma noteikšanā.

Ja pašvaldības mājas atrodas uz privātpašumā esošas zemes, tad zemes nodokli maksā vai nu zemes īpašnieks, vai lietotājs. Preiļos ir ēkas, kas atrodas uz baznīcai piederošas zemes. NĪN pašvaldībai maksā baznīca, bet savukārt uzņēmums «Preiļu saimnieks» maksā tai par zemes nomu. Kopumā par visām dzīvojamām mājām, kas atrodas uz pašvaldības zemes, zemes nodokli domei maksā «Preiļu saimnieks», bet dzīvokļu īrnieki vai īpašnieki uzņēmumam šo nodokli nemaksā, jo tas ir ierēķināts ires maksā. Taču tās mājas, kurās ir nedaudzi un visi privatizēti dzīvokļi, pēc iedzīvotāju lūguma tiek noņemtas no pilsētas bilances, un īpašnieki zemes nodokli maksā paši. Pašlaik no bilances ir jau noņemtas apmēram 50 šādas mājas ar vairākiem dzīvokļiem, kā arī māju puses.

Parāds normas robežās

Preiļu novadā kopējais īpašumu skaits sastāda 5397, par šiem īpašumiem nodokļus maksā 5675 personas.

Uz šī gada 1. janvāri nenomaksātā NĪN parādu summa sastādīja 8230 latus, kas ir apmēram 10 procenti no iekasējamā nodokļa apmēra. Lilija Ostrovska atzina, ka tā lielums nepārsniedz pieļaujamās nodokļa parāda robežas. Parādnieku skaitu sastāda četras juridiskās personas par ēkām un būvēm, par zemi parādu uzkrājušas 110 fiziskās personas. Tomēr fizisko personu kopējais parāds ir niecīgs, jo pilsētā privātpašumā ir lietošanā nav lielu zemes gabalu. Dome ir tiesīga uzsākt bezstrīdus parādu piedziņu, un faktiski lietas par visiem parādniekiem, kuri nodokli nav maksājuši vairākus gadus, tiek iesniegtas izskatīšanai domes sēdē un tālāk virzītas tiesu izpildītājam nodokļu parādu piedziņai. Pagājušajā gadā tika iesniegtas prasības par as-

toņiem parādniekiem, iepriekšējos gados to skaits bija ievērojami lielāks, jo sakarā ar iedzīvotāju maksātspēju parāda piedziņas process var turpināties vairāku gadu garumā. Par nodokļa parādiem pērnajā gadā bija uzsākti arī tiesvedība. Tika saņemtas pretenzijas par nodokļu apmēru un pašu maksāšanas faktu. Lieta no rajona tiesas nonāca līdz administratīvajai tiesai, kas domes lēmumu tomēr neapstrīdēja. Parāda piedziņa nodota tiesu izpildītājam. Uzņēmumu (juridisko personu) parādi tiek norakstīti tikai pēc pilnīgas maksātspējas procesa pabeigšanas, pēc lēmuma saņemšanas par uzņēmuma bankrotu.

Kopumā novada iedzīvotāji nekustamā īpašuma nodokļa parādu kārtoti laicīgi, atzina finanšu nodaļas vadītāja.

Nodokļu uzskaitē domē ir datorizēta, visas ziņas datorizētā veidā tiek saņemtas no Zemes dienesta. Finanšu nodaļā to atliek pārbaudīt, regulāri papildināt ar izmaiņām, kas attiecas uz zemes pirkšanu un pārdošanu, lietošanas mērķu maiņu. Nodokļu maksājumi tiek pieņemti bankā, novada pagastu centros – kasē.

Garāžu piederības jautājums joprojām neatrisināts

Uz pilsētai piederošas zemes apmēram līdz 1992. gadam atradās oficiāli reģistrētas juridiskas personas – garāžu kooperatīvi. Tiem vajadzēja veikt pārreģistrāciju, taču no septiņiem Preiļos esošiem garāžu kooperatīviem neviens netika pārreģistrējies. Līdz ar to garāžu kooperatīvu statuss zuda. Lauktechnikas rajonā, Cēsu ielā un Liepu ielā esošās garāžas atrodas uz privātpašnieku zemes, bet uz pilsētas zemes palika garāžas A.Upīša un Celtnieku ielā. Atbilstoši domes lēmumam noteikta maksa – 3 lati gadā par pašvaldības zemes nomu, 69 santīmi – nekustamā īpašuma nodoklis, 54 santīmi – PVN. Tas sastāda 4,23 latus gadā. Pārējie noslēguši nomas līgumus ar zemes īpašniekiem. Ne vieni, ne otri nevar privatizēt zemi zem garāžām, jo tām nav nekāda juridiska statusa. Neviens no garāžu īpašniekiem nevar oficiāli pierādīt to, ka garāža viņam pieder. Neviens nav attiecīgu dokumentu, un no visām Preiļos esošajām garāžām tikai

viena ir privatizēta kā būve. Īpašnieks ir pierādījis, ka tā pieder viņam un ierakstījis Zemesgrāmatā. Uz zemes privatizāciju pieņemti bija jāiesniedz jau pirms vairākiem gadiem, bet toreiz neviens ar dokumentiem nav varējis pierādīt pašas garāžas būvi. Pirms gadiem divpadsmit par simbolisku samaksu pilsētas dome atļāva kara veterāniem izpirkt garāžas.

Tagad domē daudzi griežas ar lūgumu ļaut legalizēt garāžas. Šim nolūkam nepieciešams iesniegt visus dokumentus par celtniecību, par zemes piešķiršanu konkrētam cilvēkam, bet laika gaitā garāžas saimnieki mainījušies, jo tās pirktas un pārdotas. Tāpēc garāžu legalizācija būs sarežģīts process, taču tas jāveic, jo turpmākajos gados gaidāms ēku un būvju nodoklis, kas būs jāmaksā par garāžām, dzīvokļiem un mājām.

Līvānu novadā nodokļu atvieglojumu kārtība citāda

LĪVĀNU NOVADA domes ekonomiste Līga Ancāne informēja, ka nekustamā īpašuma nodoklis par zemi 2004. gadā novadā bija plānots 59 560 latu apmērā (faktiskā izpildē 59 165, vai 99,3 procenti), par ēkām, būvēm – 36 386 latus (izpilde 33 557, vai 92,2 procenti), bet kopā – 95 946 latus (izpilde 92 722 latus, vai 96,6 procenti).

Nekustamā īpašuma nodoklis šogad par zemi paredzēts 59 687 latu apmērā, par ēkām un būvēm – 46 540 latus.

Līvānu novada dome nav pieņēmusi lēmumu, kādos gadījumos nekustamā īpašuma nodoklis var tikt samazināts, izņemot likumā noteiktās priekšrocības politiski represētām personām. Katrs iesniegums ar lūgumu samazināt nodokli domē tiek izskatīts individuāli.

2004. gadā Līvānu novada dome NĪN par zemi atvieglojumus piešķirusi 530 latu apmērā, tajā skaitā represētajām personām, kurām ir tiesības uz atvieglojumiem un kuras ir iesniegušas likumā noteiktos nepieciešamos dokumentus atvieglojumu saņemšanai, piešķirti atvieglojumi 46 latu apmērā. Līvānu Svētā Miķeļa Erceņģeļa Romas katoļu draudzei atvieglojums par zemi 2004. gada otrajā pusgadā noteikts 50 procentu apmērā, kas ir 483 latus.

Pērn Līvānu novada dome nekustamā īpašuma nodokļa par ēkām un būvēm atvieglojumu piešķirusi tikai vienā gadījumā, tas ir, 50 procentu apmērā (680 latus) SIA «RNS D».

Kā informēja Līga Ancāne, viena no lielākajām un problemātiskākajām nekustamā īpašuma nodokļa par zemi nemaksātāju grupām Līvānu novadā ir garāžu kooperatīvi, kuru lielākā daļa no tiem nav reģistrējušies uzņēmumu reģistrā, nav sakārtotas īpašumtiesības un līdz ar to piedziņas process ir apgrūtināts.

Lai iekasētu nekustamā īpašuma nodokli par ēkām un būvēm, Līvānu novada domei daļai no nodokļa maksātājiem ir vairākkārt jāatgādina par deklarāciju iesniegšanas kārtību un termiņiem.

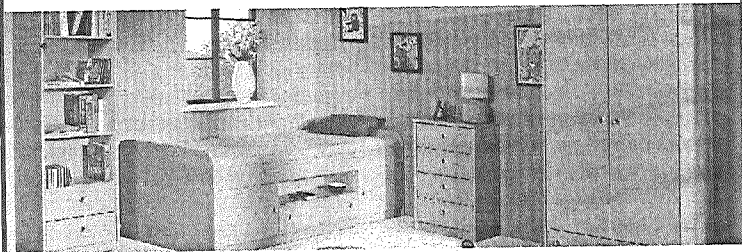
L.Rancāne

● REKLĀMA

● REKLĀMA

● REKLĀMA

NEPĀRMAKSĀ! IZMANTO BEZPROCENTU LĪZINGU

Mēbeļu veikalos "MANAS MĒBELES" BEZPROCENTU līzings.
Pērkot mēbeles uz līzingu NAV jāmaksā līzings procenti.

Piedāvājums spēkā no 01.03.05.-31.05.05. sadarbībā ar

GE Money

Preiļos, Brīvības ielā 2
Līvānos, Rīgas ielā 75

APMAKSĀTS REKLĀMAS LAUKUMS

Mēs ticējām, ka jaunie laiki atnāks ātri. Šodien redzam, ka tikai soli pa solim, strādājot kopā ar tautu, varam cerēt uz panākumiem.

Šajā ceļā arī mēs esam pieļāvuši kļūdas. Nekļūdās jau tikai tas, kurš neko nedara. Bet mēs paliekam uzticīgi *Jaunā laika* ideāliem, patiesi un godīgi. Un tas šajā nepatiesības un melu laikā ir daudz. Mēs nekad nevarēsim samierināties ar cinismu, liekulību un dubultu morāli.

Jaunajā laikā ir cilvēki, kuriem sāp tas, kas notiek ar Latviju. Un vēl vairāk sāp, ka nespējam acumirkli apturēt visas nelietības, korupciju un valsts izzagšanu.

Šodien redzam, ka mūsu uzsāktais darbs prasa un prasis vēl vairāk no mums. *Jaunais laiks* ir tam gatavs. Es ticu Latvijas nākotnei.

Ritdiena ir vēl viena iespēja Jums izlemt, vai līdzdarboties.

Tas jaunais laiks, kas šalkās trīs, tas nenāks, ja ļaudis to nevedīs.

Patiesā cieņā,

Einars Reģis

Reklāmu apmaksā partija *Jaunais laiks*

jaunais laiks

Vai ir vērts cerēt uz «jaunas slotas» brīnumu?!

Sākums 3. lappusē.

Nekas daudz netika solīts arī iepriekšējo vēlēšanu programmā, kas tagad būtu empīriski izmērāms, tās pašas frāzes — *palielināt, pilnveidot, paplašināt, iesaistīt, atbalstīt*. Man patik striktā apņemšanās jaunajā sasaukumā — *iedzīvotāju iesaistīšana novada kultūras dzīvē!* Gribi vai negribi, bet tiksi iesaistīts.

Uz starta līnijas uzvarēt vēlēšanās ir nostājušies pieci «Latgales gaismas» deputātu kandidāti. Bez vispārīgām frāzēm, kas izriet no pašvaldību darba funkcijām, vēlētajiem tiek piedāvātas nezināmas programmas, piemēram, pretalkohola pretnarkotiku īstenošanai, jauno speciālistu atbalstam, mecenātisma veicināšanai, ekonomisko saišu nostiprināšanai starp austrumiem un rietumiem, nepabeigto māju problēmas risināšanai (diez vai šie kandidāti zina, cik Preiļu pašvaldībai pieder nepabeigto māju), augsti kvalificētu kadru aizplūšanas no reģiona novēršanai (cienītie, laikam jums nav zināms, ka pie mums kadri neaizplūst, bet tieši otrādi, saņemot labu izglītību, uz Preiļiem neatplūst), arodskolēnu nodrošināšanai ar prakses vietām. Kur atrodas Preiļu novada pašvaldības veselības aizsardzības iestādes, lai varētu atbrīvot no pacientu iemaksām pensionārus un invalīdus? Par citām

mulķībām pat negribas runāt.

Starp desmit partijām savos solījumos un piedāvājumos ar oriģinalitāti neatšķiras arī «Jaunais centrs». Tik vien interesants šķiet piedāvājums, ka nodrošinās cilvēka cienīgu dzīves līmeni VISIEM, ieviesīs lauksaimniecības konsultantus (ak, žēliņ, bet viņi jau tiek ieviesti!), nodrošinās ceļu un citas infrastruktūras pieejamību uzņēmumiem un zemnieku saimniecībām. Interesanti, vai līdz šim ceļus un citas infrastruktūras nedrīkstēja izmantot? Patik solījums atbalstīt sporta kluba «Cerība» darbu, bet citas sabiedriskās sporta organizācijas tikai atkarībā no tā, cik cilvēku ir iesaistīti to darbībā.

Sakiet, ko gribat, man kā potenciālam vēlētajam patīk centriskās partijas «Latvijas Zemnieku savienības» atzinums, ka viņus *iepricina* (tā nav drukas kļūda, tā stāv rakstīts oficiālā partijas programmā, kas iesniegta CVK) tas, ko citi jau paveikuši, bet viņi to solījuši četrus gadus atpakaļ. Tomēr, izrādās, ne viss ir izdarīts un zemsaviešiem ir konkrēti piedāvājumi pagastu centros (nav drukas kļūda) iekārtot lopu estakādes iekraušānai. Vēl šiem kandidātiem rūp *atstātu namu izmantošanas iespējas*, viņi sakārtos piebraucamos ceļus viensētām, bet vislielākais kronis piedāvājumu klāstā šiem kandidātiem ir — *izlemt celt nepabeigto māju likteni Raiņa*

bulvārī un Aglonas ielā! Uzziņai — esošie nami nepieder pašvaldībai un to liktenis sen ir izlemts. Paldies par veiksmīgo piedāvājumu pagarināt pilsētas autobusa maršrutu, «kad esošie oficiālie reisi ir vai nu nepietiekami (laikam domāts nepietiekami), vai neizdevīgi laiku ziņā». Es nezinu, kas zemsaviešuprāt ir sīkzemnieki un piemāju saimniecības īpašnieki un kādas ir būtiskas atšķirības starp viņiem, bet viņiem tiek solīti «saimnieciskas pašpārvaldes sabiedriski orgāni». Laikam dzīves uzplaukumam, bet zemnieku saimniecību īpašniekiem lai dzīve neliktos pārāk salda. Un zem tā visa parakstījušies seši no vienpadsmit kandidātiem ar augstāko izglītību.

Cienījamais vēlētaj! Varu apgalvot, ka ne ar ko augstvērtīgu, interesantu, kas jau nebūtu noteikts ar likumu vai saistošiem noteikumiem, neatšķiras deputātu kandidātu solījumi citos rajona novados un pagastos. Frāzes, frāzes, frāzes. Visi sola *palielināt, nodrošināt, atbalstīt u.c.* Bet neviena partija, apvienība savās skrejlapās nerunā, ar kādām metodēm iedzīvinās katru izpausto solījumu. Parasti tā sauktie konkrētie solījumi vēlēšanu programmās nesatur nekādas konkrētas norādes uz solījumu izpildes mehānismiem. Visi kā viens sola mūs informēt par lēmumu pieņemšanu un to nozīmi pašvaldībai, tās iedzīvotājiem.

Manuprāt, jebkura informēšana par paveikto un labajiem darbiem par pašvaldības līdzekļiem pie varas esošajiem satur pašreklāmas elementus. Turklāt šī bezkaislīgā, objektīvā un izvērsta informācija vairumam pilsoņu parasti ir nedz saprotama, nedz pretimnākoša. Kā citādi lai izskaidro Preiļu novada informatīvā izdevuma nr. 3 paziņojumā, kas jāzina man kā vēlētajam, teikto: «**Piedalīšanās vēlēšanās NAV OBLIGĀTA un zinas par jūsu piedalīšanos NEVIENU neinteresē.**» Še tev, beķer, kliņģers!

Vai cerēsim uz «jaunas slotas» brīnumu?! Bieži vien labas lietas pieņemam par «tā jau jābūt» un nepadomājam pirms solām, ka bez iepriekšējām cilvēku pūlēm nekas pats no sevis nerodas. Pašreiz visās pašvaldībās reāli tiek meklēti līdzekļi, realizēti lieli projekti, ir modernas attīrīšanas iekārtas, restaurētas baznīcas, ir sakārtotas un siltas skolas, nolaistās mājas pārveido par mājīgiem sociālās aprūpes centriem, salaboti atsevišķi ceļu posmi, par mazu naudiņu maznodrošinātie var nomazgāties modernā dušā, mazgāt veļu un ieturēt maltīti, tiek atbalstīti sportisti un kultūras pasākumi. Vēlēšanu maratona dalībnieki, tas jums būtu jāturpina, bet tam visam ir vajadzīgas zināšanas, pieredze, prasme strādāt ar VISIEM cilvēkiem, būt pieklājīgiem, kārtīgiem,

priekšzīmīgiem mājās un sabiedrībā, Populistiķi lozungi nepalīdzēs!

Tomēr, interesē kādu vai ne mūsu piedalīšanās vēlēšanās, rīt, aizejot uz vēlēšanu iecirkni, rūpīgāk izlasīsim solījumus četriem gadiem uz priekšu, neskatīsimies tikai uz personālijām, bet arī uz viņu reālajiem sasniegumiem darba vietās, sabiedriskajā, personīgajā dzīvē. Nevar ilgstošs bezdarbnieks, cilvēks ar pamatizglītību un tie, kas neprot bez kļūdām sastādīt partijas darbības programmu, šodienas aprītē un prasībām atbilstošā līmenī veikt uzlabojumus tādā saimnieciskā mehānismā kā pašvaldība. Domāsim, vērtēsim, analizēsim, lai no visas šīs ciņas gūtu labumu arī mēs — iedzīvotāji — un pēc četriem gadiem atkal nenāktos kādu vainot izlaupišanā, zagšanā, korupcijā un citās neizdarībās.

Lūgums pašreizējiem deputātiem

Mēs zinām, ka jūs mīlat vadoņus no Rīgas un viņu ierašanās reizē ziemā birstējat asfaltu domju priekšā līdz melnumam, tomēr pacientieties, lūdzu, iztīrīt aizputinātos lauku ceļus priekš vienkāršās tautas, lai var nokļūt līdz vēlēšanu iecirknim. Tas ir jūsu pienākums.

Tamāra Elste

VĒLĒTĀJA PĀRDOMAS

Kā noturēties biznesā

Denils Čumusiņš ir jauks puisis gan no ģimja, gan auguma, tikai biznesa perspektīvas sāk dīt. Jāsāk ko kardināli plānot. Tā lauksaimniecības būšana nu nekādi nesana, sūri grūti jāstrādā. Nē. Tas neder!

Tā, piespiežot darboties *pelēkās sūniņas*, izkristalizējās jauns biznesa veids. Tautā to apzīmē ar vārdu «točka». Šis vārdiņš tiek dažādi ločīts gan tautā, gan valdībā, gan pašvaldībās ar ļoti melnu un nepatīkamu nokrāsu. Bet Čumusiņa «točkās» biznesā iegūtā nauda nu nekādi nav

melnā krāsā. Un nav dikti jāstrādā, nav jāraujas melnās miesās. Taču sava iztika sanāk, un tas ir labi.

Laiks nosaka visu, un katram ir savs laiks. Bet aktīvas biznesa darbības gaitā dzirdās dziras izplatības rezultātā sāka sarukt klientu skaits. Daudziem viss beidzās letāli — vienam ceļa negadījumā, otram kā citādi.

Ja ienākumi samazinās, palielinās risks tapt pieķertam no tiesībsargātāju puses. Izlaižot to visu caur smadzeņu gaņģiem, radās ideja. Pašvaldību vēlēšanās! Ja ievēlēs

deputātos, būs deputāta i-m-u-n-l-t-ā-t-e. Un vēl, darbojoties pašvaldības komitejās un komisijās, varēs tuvāk iepazīties ar priekšniecību. Taču pats svarīgākais — varēs tuvāk iepazīties arī ar pagasta atbildīgo policijas inspektoru, jo dzīvē taču viss var gadīties. Ja nu kāda žaģatīna izzvadzina par «točkās» esamību!.. Galu galā kā deputātam arī kāda naudiņa pienāksies. Tādā veidā bez liela riska biznesiņš varēs darboties.

Vienīgā problēma, kā panākt, lai tiktu deputātos? Atbalsta grupa un

daži atbalstītāji no malas ir. Eh, būtu mūsu grupā Ostaps Benders! Sastādītu tādu programmu, ka uzreiz tiktu deputātos. Bet tagad jāspiež uz tā saukto cilvēcisko faktoru, uz to, kas cilvēkiem patīk vai nepatīk. Ja citi deputātu kandidāti tēmē uz to, kas tautai ļoti patīk, tad mēs tēmēsim uz to, kas ļoti, ļoti nepatīk. Skaidrs, ka visvairāk nepatīk «točkās». Tāpēc Čumusiņš nosprieda, ka viņa programmas *nagla* būs ciņa ar «točkām». Jālikvidē visas «točkās» pagastā un punkts!

Kas tad laukos visvairāk tiek

lamāti un lādēti, ja ne «točku» turētāji. Cik daudz latīņu vīri tajos ūķos nav iekapsulējuši uz mūžiem, dažreiz aizstiepuši pat kādu gabalu no saimniecības gaļas kubuliņa. Cik sievu asaru nav nobirdināts un dažkārt uz acs pat uzlikta nevēlama zildzeltena *kosmētika*.

Jā, ar tik spēcīgu programmu deputātos varēs tikt iekšā, kā likts! Un biznesiņš pa kluso varētu turpināties.

Nu, ļautiņi, vai nav feini?

Ar programmu iepazīnās

P.Jersikietis

LAUKSAIMNIEKIEM

Kas jāzina, gatavojoties traktortehnikas apskatēm

Ikgadējās valsts tehniskā apskates traktoriem un to piekabēm Preiļu rajonā sāksies 4. aprīlī.

Soreiz galvenā atšķirība, kas jāievēro tehnikas īpašniekiem, būs tā, ka pirms apskates vajadzēs iegādāties tehniskās kontroles protokolu, kurā inspektors pēc punktu sistēmas izdarīs atzīmes par tehnisko stāvokli (0 punktu, 1 punkts vai 2 punkti). Ja kaut vienā no rādītājiem būs saņemti 2 punkti, tehnikas īpašniekam tiks aizturēta valsts reģistrācijas numura zīme un nāksies veikt atkārtotu pārbaudi.

Uzmanību! Iegaumējiet, ka pastiprināta uzmanība tiks veltīta stūres iekārtas, bremžu sistēmas, kā arī darba aizsardzības un dabas aizsardzības prasību ievērošanai. Turpmāk stingri tiks prasīts ievērot arī Eiropas Savienības normatīvo aktu prasības.

Laikā līdz tehniskajām apskatēm lūdzam sakārtot tehniku, lai neradītu sev liekas problēmas un izdevumus. Vēlreiz atgādinām, ka jaunus riteņtraktorus, kuri ražoti sākot ar 2003. gadu, drīkst iegādāties tikai tadā gadījumā, ja tiem ir Eiropas Savienības sertifikāts. Traktortehnikas vadīšanas apliecības, kuras izdotas 1993. un 1994. gadā, obligāti jānomaina.

S.Reinis,

Valsts tehniskās uzraudzības aģentūras
Preiļu rajona daļas vadītājs

Traktortehnikas ikgadējās Valsts tehniskās apskates Preiļu rajonā 2005. gadā

DATUMS	PAGASTS	VIETA UN LAIKS		
04.04.-25.04.	Preiļu	Līčos 8.30	Anšpokes	10.00
	Aizkalnes	Aizkalnē 10.30	Raudovkā	11.30
06.04.-27.04.	Riebiņu	Riebiņos 8.30	Pieniņos	14.00
	Silajāņu	Silajāņos 12.00	Kotļarovā	12.30
07.04.-28.04.	Sutru	Sutros 8.30	Rauniešos	11.00
	Vārkavas	Ančkinos 12.00	Vārkavā	13.00
		Pilišķos 14.00		
08.04.-29.04.	Stabulnieku	Stabulniekos 8.30	Dravniekos	10.30
11.04.-02.05.	Aglonas	Jaunaglonā 8.30	p/s «Ainava»	11.30
		Aglonā 12.00		
13.04.-05.05.	Saunas	Smelteros 8.30	Priekuļos	10.00
	Rudzātu	Rudzātos 12.30	Stekos	13.30
14.04.-06.05.	Galēnu	Lomos 8.30	Galēnos	9.30
	Sīļukalna	Upeniekos 11.00	Vilcānos	12.30
15.04.-09.05.	Rožupes	Rožupē 8.30	Rušieņos	11.00
		Pēterniekos 12.00		
18.04.-11.05.	Rožkalnu	Rimicānos 9.00	Lazdānos	10.30
	Upmalas	Kazēros 12.00	Vanagos	13.00
20.04.-12.05.	Jersikas	Upeniekos 9.00		
	Turku	Jaunmuižā 11.30	Turkos	13.00
21.04.-16.05.	Pelēču	Pelēčos 9.00	Ārdavā	11.00
	Rušonas	Kastīrē 12.30	Gailīšos	14.30
13.05.	VAS «Latgales ceļi»	9.00	SIA «SAU»	13.00
25.05.	Līvāni - DZKSU	9.00	SIA «Līvānu siltums»	10.00
	SIA «Līvānu meliorators»	11.00	stāvvieta pie Dubnas tilta	14.00
26.05.	Preiļi - SIA «Preiļu saimnieks»	8.30	SIA «Saltupe»	13.00
	a/s «Preiļu siers»	11.00		

«Pavasaris 2005» ir klāt

Jau trīspadsmito reizi izstāžu kompleksā «Rāmava» no 17. līdz 20. martam notiks starptautiskā lauksaimniecības izstāde «Pavasaris 2005».

Izstādes tematika: zemkopība; dārzkopība; lopkopība; mežsaimniecība; biškopība; lauksaimniecības un zivsaimniecības produkcija; nelauksaimnieciskā uzņēmējdarbība laukos; celtniecība laukos; darba aizsardzība un darba apgērbi; pakalpojumi un serviss; informācija, izglītība un konsultācijas. Izstādes oficiālā atklāšana notiks 17. martā pulksten 11.00, paredzēta arī plaša semināru programma.

UZMANĪBU – KONKURSS!

Vai gribat saņemt divus ielūgumus uz izstādi «Pavasaris 2005» Rāmavā? «Novadnieka» redakcija saviem lasītājiem piedāvā iespēju apmeklēt starptautisko lauksaimniecības izstādi, sniedzot pareizu atbildi uz jautājumu –

cik kvalitatīva mēslojuma var iegūt no vienas trušu mātes un viņas desmit trusēniem gadā?

Atbildi uz šo jautājumu meklējiet «Novadniekā»! Ielūgumus divām personām saņems pirmais pareizās atbildes autors, zvanot pa tālruni 53-07058 piektdien, 11. martā, no pulksten 9.00.

Pagarināti subsīdiju pieteikumu iesniegšanas termiņi

Valdība akceptēja Zemkopības ministrijas izstrādātos grozījumus Ministru kabineta noteikumos nr. 70 «Noteikumi par valsts atbalsta lauksaimniecībai 2005. gadā un tā piešķiršanas kārtību».

Tie paredz pagarināt pretendentu iesniegumu iesniegšanas termiņus par subsīdiju saņemšanu: lauksaimniecības zemes ielaabošanai — līdz 1. aprīlim, sil-

tumnicu platību atbalsta nodrošināšanai — līdz 25. martam.

Jau ziņots, ka Lauku atbalsta dienesta reģionālās pārvaldes līdz 1. martam pieņēma lauksaimnieku iesniegumus par subsīdiju saņemšanu arī par tiem atbalsta pasākumiem, par kuriem pagaidām vēl nav saņemts oficiāls Eiropas Komisijas lēmums par atbalsta pasākumu atbilstību Eiropas Kopienas dibināšanas līgumam. Tālab bija nepieciešams veikt attie-

cīgo iesniegumu iesniegšanas termiņu pagarinājumu. Subsīdijas lauksaimniekiem šajos atbalsta pasākumos tiks izmaksātas tikai pēc oficiāla Eiropas Komisijas lēmuma, informējot katru iesnieguma iesniedzēju par iespējamu atteikumu subsīdiju saņemšanai, ja attiecīgais atbalsts netiks apstiprināts Eiropas Komisijā.

Zemkopības ministrijas
Preses un sabiedrisko
attiecību nodaļa

Valsts atbalsts ieguldījumiem lauksaimniecībā

Līdz 1. aprīlim lauksaimnieki var pieteikties subsīdiju saņemšanai ieguldījumiem lauksaimniecībā.

Subsīdiju mērķis ir nodrošināt lauksaimniecības produktu kvalitātes uzlabošanu, ražošanas izmaksu samazināšanu un ražošanas pilnveidošanu, un lai daļēji segtu dabas katastrofas faktiski radītos zaudējumus lauksaimniecības produktu ražotājiem. Subsīdiju kopējā summa ir 5 579 426 latu, no kuriem 3 000 000 latu atvēlēti vētras radīto postījumu seku

likvidēšanai. Uz subsīdiju saņemšanu var pretendēt personas, kas nodarbojas ar lauksaimniecības produktu ražošanu. Kopējais subsīdiju apjoms vienam pretendētājam nevar pārsniegt 30 000 latu, kā arī zaudējumu kompensācija un apdrošināšanas atlīdzība nevar pārsniegt kopējos zaudējumu apmērus saimniecībā.

Subsīdijas tiks maksātas:

✓ par vētrā nopostīto lauksaimniecības būvju un ēku jumta seguma atjaunošanu, nepārsniedzot sešus latu par kvadrātmetru

(jumta seguma materiālu iegādei;

✓ stikla un ilggadīgo plēvju iegādei siltumnīcu atjaunošanai);

✓ generatoru iegādei;

✓ sadales iekārtu iegādei elektroenerģijas padeves pārslēgšanai;

✓ par vētrā nodarītiem postījumiem lauksaimniecības dzīvnieku saimniecībās (bojā gājuši un pazuduši dzīvnieki);

✓ materiālu iegādei (izņemot jumta segumiem) par vētrā nodarītiem postījumiem lauksaimniecības ražošanas būvēm un ēkām.

Pievērsiet uzmanību meliorācijas sistēmu ekspluatācijas un uzturēšanas noteikumiem

Ministru kabinets pagājušā gada 4. augustā apstiprināja noteikumus nr. 272 «Meliorācijas sistēmu ekspluatācijas un uzturēšanas noteikumi».

Šo noteikumu ievērošana ir svarīga tiem zemniekiem, kuri vēlas saņemt mazāk labvēlīgo apvidu maksājumus. Par to tika runāts šonedēļ Zemkopības ministrijā notikušajā rajonu lauksaimnieku apvienības darba grupas sēdē.

Lai saņemtu mazāk labvēlīgo apvidu maksājumus, ir svarīgi ievērot sekojošu norādījumu – saimnieciskajā darbībā jāievēro labas saimniekošanas nosacījumi. Tas nozīmē, ka zemniekiem jākopj savas meliorācijas sistēmas. Šo darbību administrē un regulē jau minētie MK noteikumi nr. 272, kuros uzsvērtas prasības, kādas zemes īpašniekam vai tiesiskajam valdītājam jāievēro valsts, valsts nozīmes, pašvaldības, koplietošanas vai viena īpašuma meliorācijas sistēmu izmantošanā, kopšanā un saglabāšanā.

Svarīgi zināt, ka meliorācijas sistēmas kopj, laikus un siste-

mātiski veicot šādus pasākumus.

1. Ūdensnotekām, novadgrāvjiem, kontūrgrāvjiem un susinātājgrāvjiem nepieciešama:

✓ atbrīvošana no sadzīves atkritumiem, zāles, atvasēm, krūmiem, kokiem un piesērējuma vai šķēršļiem, kas traucē brīvu ūdens kustību vai rada uzstādījumu;

✓ nostiprinājuma labošana;

✓ nogāžu apaudzēšana ar zālāju un regulāra tā apļaušana;

✓ virszemes ūdens notekreņu labošana.

2. Drenāžas lokālo bojājumu labošana.

3. Izteku atbrīvošana no piesērējuma un labošana.

4. Drenāžas aku atbrīvošana no piesērējuma un labošana.

5. Drenāžas aku nosegšana ar vākiem.

6. Virszemes ūdens uztverējumu un filtru sakārtošana ūdens uztveršanai.

7. Virszemes ūdens noteces vāgu atjaunošana.

8. Apūdeņošanas sistēmu labošana.

9. Sūkņu staciju renovācija.

Ja šie nosacījumi netiks ievēroti, atbalsts tiks samazināt 10% apmērā.

Veicamie darbi un laiks

Nosusināšanas sistēmu, tiltu ailu un caurteku atbrīvošana no ledus, sniega un citiem pavasaru plūdu ūdens caurvadi traucējošiem priekšmetiem. Plūdu gaitas novērošana – marts – aprīlis.

Notekvāgu ierīkošana pavasara plūdu un atkušņu ūdeņu novadīšanai no meliorētajām zemēm grāvju nogāžu izskalojumu novēršana – aprīlis-maijs.

Nosusināšanas sistēmu un citu būvju sakārtošana pēcplūdu periodā (attīrīšana no sanešiem, bojājumu labošana) – aprīlis – maijs.

Ūdens noteku un drenu sistēmu kopšana – maijs – novembris.

Transporta un hidrotehnisko būvju kopšana – visu gadu.

Nosusināšanas sistēmu sagatavošana darbam ziemas periodā (drenu aku nosegšana ar vākiem, drenu izteku tīrīšana) – oktobris – novembris.

Virszemes ūdens notekvāgu veidošana un virszemes ūdens uztverēju sakārtošana – pēc zemes apstrādes.

Meliorācijas sistēmu bojājumu labošana – maijs-oktobris.

Pašvaldības aktīvi izvēlas lauku konsultantus

Kā «Novadnieku» informēja Preiļu lauku konsultāciju birojā, rajona pašvaldības aktīvi izvēlas kadru lauku konsultantu amatam. No pašvaldībām tiek saņemti iesniegumi uz subsīdiju saņemšanu.

Pašlaik Zemkopības ministrijā kopā ar Latvijas Pašvaldību savienību tiek izstrādāti pašvaldību speciālistu darba pienākumu ap-

raksti. Drīzumā ar tiem tiks iepazīstinātas arī pašvaldības.

Lauksaimniecības speciālists nepieciešams katrā pašvaldībā. Kā uzsvēra lauku konsultāciju biroja speciālisti, Preiļu rajona īpatnība ir tāda, ka izveidoti četri lieli novadi. Piemēram, Riebiņu nova-

dā apvienojušies seši pagasti, novada teritorija ir tik liela, ka vienam konsultantam pildīt pienākumus visā teritorijā būtu neiespējami. Pašlaik tiek risināts jautājums, lai šādu darbinieku būtu iespējams algot katrā apvienotajā pagastā.

INFORMĀCIJA

Par skolas nosaukuma maiņu

Preiļu rajona padomes sēdē izskatīts Rudzātu speciālās internātskolas direktora vietas izpildītāja E.Vaivoda iesniegums. Pamatojoties uz Izglītības likumu un Vispārējās izglītības likumu, rajona padome nolēma mainīt Rudzātu speciālās internātskolas nosaukumu. Turpmāk šī mācību iestāde sauksies «Rudzātu speciālā internātpamatskola».

L.Kirillova

PRIESTERA PĀRDOMAS

Gavēnis laiks atbrīvot sevi laimei

Turpinājums. Sākums 25. februāra un 4. marta numuros.

Ir kāda veca paruna: «Pilnam vēdrām nepatīk mācīties.» Šīs parunas jēga nemainītos, ja mēs to pārfrāzētu: «Pilnam vēdrām nepatīk lūgties.» Fiziskā iztukšotība, kas tiek panākta ar gavēni, mums palīdz īstenot garīgo iztukšotību. Ilgas vai dziļā vēlēšanās pēc Dieva nav pretrunā ar cilvēka cieņu, bet drīzāk gan to nostiprina. Mēs iepazīstam un piedzīvojam savu atkarību no Dieva, nevis no materiālajām lietām. Šī atkarība no Dieva mūs nevis dara par vergiem, bet gan patiesi brīvus. Gavēnim un lūgšanai ir jābūt kas kopīgs: gan gavēnis, gan

lūgšana ir kristīgās formācijas sastāvdaļa, jo padziļina mūsu attiecības ar Dievu un saviem tuvākajiem. Tādēļ lūgšana un gavēnis ir mūsu ticības dzīves divi pilāri.

Un tagad būtu svarīgi pārdomāt vēl kādu citu gavēņa aspektu. Gavējot mūsu sirdis kļūst šķīstas. Mēs skaidrāk redzam realitāti. Mums ir vieglāk saskatīt to, kas mums nepieciešams un kas nav vajadzīgs. Mēs kļūstam brīvi no iekšējās spriedzes, kad gribas arvien vairāk, kas vajadzību kļūst arvien vairāk, bet mēs aizmirstam to, kas mums jau ir.

Dzīvē viss ir relatīvs. Tas nozīmē, ka lietas nav svarīgas, kā mums tas reizēm šķiet. Mēs aizmirstam, ka šajā pasaulē esam

svētceļnieki. Ir tik daudz cilvēku, kas būtu laimīgi, ja viņiem atrastos jumts virs galvas un ik dienas mazs maizes riecens. Un cik laimīgi viņi būtu, ja tiem piederētu tas, kas ir mums. Un tā mēs bieži esam nelaimīgi un neapmierināti, kaut arī mums pieder tik daudz. Šo neapmierinātību izraisa tas, ka mēs vairs neredzam būtisko. Mēs esam kļuvuši akli pret būtisko. Tādēļ mums šķiet, ka ir nepieciešamas daudzas lietas. Gavēnis mums palīdz saskatīt to, kas dzīvē ir galvenais. Lūk, tāpēc gavēnim ir tik liela nozīme. Ar gavēņa palīdzību kļūdami iekšēji brīvi, mēs vieglāk tuvojāmies Dievam un cilvēkiem. Un kad sastapšanās kļuvusi vieglāka, var notik izlīgšana.

Jo vairāk mēs «sastopam» citus cilvēkus, jo mazāk laika atliek konfliktiem, sliktām lietām un kariem. Visi konflikti rodas tādēļ, ka mēs esam kaut kam pieķērušies.

Gavēt aicināti ir gan bagātie, gan nabagie. Nabadzīgajiem cilvēkiem jāgavē tādēļ, lai tie neiegrimtu sarūgtinājumā. Gavēnis tiem palīdzēs atbrīvot sirdis no nabadzības nastas. Gavēnis palīdzēs pieņemt savu nabadzību un atzīt savu cieņu, un tādējādi būs vieglāk atbrīvoties no nomāktības. Bagātajiem jāgavē tādēļ, lai viņi nenoslēgtos sevī. Bagātības dēļ viņi riskē attālināties no savas patiesās dabas, saviem tuvākajiem un Dieva. Gavēnis palīdzēs sagla-

bāt prioritātes kārtībā, kas tām ir atbilstoša. Gavēnis ir viens no kristīgas dzīves pamatprincipiem. Ticīgie, kas to praktizē, spēj dzīvot saskaņā ar Dieva gribu jebkuros apstākļos. Gavējot Dieva griba ir skaidrāk saskatāma un nav tik viegli no tās novērsties. Tāpat kā mūsu fiziskajai eksistencei nepieciešama elpošana, kas veicina visas citas organisma funkcijas, tā

gavēnis un lūgšana ir nepieciešami garīgajā dzīvē.
Priesteris
A. Bernāns

Nobeigums sekos.

SKOLU ZIŅAS

Daugava skolēnu fotogrāfijās

Likteņupes Daugavas skaistumu un tās krastos dzīvojošo cilvēku raksturu savās fotogrāfijās centušies atklāt Latvijas skolēni, kuri dzīvo šīs upes krastos, tuvākajās pilsētās un pagastos. Rajona bērnu un jauniešu centrā visu martu būs aplūkojama skolēnu fotokonkursa izstāde «Daugava».

Kā informēja rajona padomes plānošanas un attīstības nodaļas galvenais speciālists Aivars Pizelis, fotokonkurss bija organizēts saistībā ar Daugavas fonda desmitgadi un tas notika pēc fonda valdes ierosinājuma. Konkurss tika izsludināts pagājušā gada maijā, aicinot skolu jaunatni pievērst uzmanību Latvijas lielākajai upei. Ainājums piedalīties konkursā bija izsūtīts visām skolām, kas atrodas Daugavas krastu tuvumā. Daugavas fonda valde noteica labākos darbus, piešķirot pirmo, otro un trešo vietu. Šīs fotogrāfijas, kā arī citu autoru darbi tagad skatāmi izstādē. Preiļu rajons ir Daugavas fonda biedrs, taču tā skolas izstādē diemžēl pārstāvētas maz. Iesūtīta tikai viena fotogrāfija no Rušonas pamatskolas. Sanitas Kolužas darbā «Naujenes skatu tornī» redzama skolēnu grupa, kas devušies ekskursijā pa Daugavas krastiem.

Kāda ir Daugava skolēnu skatījumā?

Jauniešu fotogrāfijās redzami gan gleznainie Daugavas loki, gan melni lietus mākoņi pār upi, gan zeltains saulriets, ledus iešana, gulb-

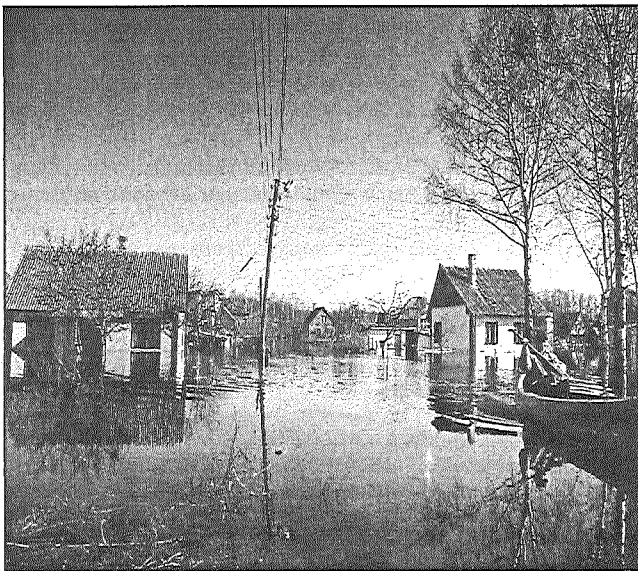
● Izstādes «Daugava» kopskats. Foto: M.Rukosujevs

ju ģimene bezrūpīgā mierā, peldētāji. Daugava var būt arī skarba un nežēlīga, tas redzams fotogrāfijā ar pavasara palu pārpludināto pilsētu.

Rajona bērnu un jauniešu centrā skatāmajā izstādē redzami Krāslavas, Daugavpils, Kokneses, Rīgas skolu audzēkņu darbi. Izstāde ir ceļojuma. Tās ceļš sākas Aizkrauklē, ar to varēja iepazīties arī Daugavpils skatītāji, pēc tam izstāde dosies uz Jēkabpili un Krāslavu, bet nobeigumā tā paliks kā ekspozīcija Daugavas muzejā Rīgā.

Tuvākajā nākotnē sakarā ar pārreģistrāciju paredzams, ka nosaukums «Daugavas fonds» tiks nomainīts pret nosaukumu «Daugavas savienība».

L.Rancāne

● Fotokonkursā «Daugava» par labāko atzītais Daugavpils 15. vidusskolas audzēkņa P. Fedosejeva darbs «Cilvēks no applūdušās zemes».

Noskaidroti labākie latviešu valodas un literatūras zinātāji

Latviešu valodas un literatūras olimpiādē 7. – 9. klasēm godalgotas vietas tika piešķirtas katrā klašu grupā. 27 dalībnieku konkurencē starptautiskajiem labākās zināšanas uzrādīja Baiba Betlere no Dravnieku pamatskolas (skolotāja T.Mičule) un Evija Usāne no Galēnu pamatskolas (Marta Binduka). Otro vietu ieguva Sandra Daukste no Preiļu 1. pamatskolas (Z.Beča), bet viņas skolasbiedre Zane Vaivode (Z.Beča) ierindojās trešajā vietā. Trešais labākais rezultāts bija arī Gerda Kivlenieci no Līvānu 1. vidusskolas (R.Kurloviča). Piešķirtas sešas atzinības: Sintijai Smilteniecei (Rudzātu vidusskola), Jānim Eglītim un Ilzei Gzibovskai (Preiļu 1. pamatskola), Artūram Znotiņam (Sutru pamatskola), Elitai Medvedjai un Ievai Valainei (Līvānu 1. vidusskola).

Astotklasnieku konkurencē uzvaru ieguva Dagnija Brusa no Vārkavas vidusskolas (skolotāja O.Vjakse). Trīs otrās vietas piešķirtas Zanei Skrebelei no Līvānu 1. vidusskolas (A.Nikitova), Gunitai Lazdānei no Vārkavas vidusskolas (J.Vilmane), Vizmai Mičulei no Dravnieku pamatskolas (V.Mičule). Trešo vietu ieguva Dace Utināne no Jerikas pamatskolas (I. Karpenko) un Māra Vilcāne no Rožupes pamatskolas (D.Vilcāne). Vairāku astotklasnieku zināšanas novērtētas ar atzinību. Tās saņēma Līvānu 1. vidusskolas skolēni Matīss Veigurs (A.Kurčina) un Sintija Grabāne (A.Nikitova), Laura Petrovska no Preiļu 1. pamatskolas (I. Eglīte) un Kristīne Pizāne no Riebiņu vidusskolas (R.Pudāne).

Strap devīto klašu skolēniem vislabākās zināšanas uzrādīja Ingūna Anspoka no Preiļu 1. pamatskolas (I.Eglīte). Divas otrās vietas ieguva Ugis Vaivods un Lauris Krolis. Ugis mācās Vārkavas vidusskolā, bet Lauris pārstāvēja Galēnu pamatskolu. Zēnus olimpiādei sagatavoja J. Vilmane un M. Binduka. Trešās vietas piešķirtas Ievai Smirnovai no Līvānu 1. vidusskolas (A.Baltmane), Maijai Krasnā no Priekuļu pamatskolas (D.Bravacka), Aivim Pizelim no Preiļu 1. pamatskolas (I.Eglīte) un viņa skolasbiedrei Laurai Mazurei (I.Barone). Atzinīgu vērtējumu saņēma Kristīne Karpīneča no Rožupes pamatskolas, Zane Zundāne no Līvānu 1. vidusskolas un Evita Ondzule no Preiļu 1. pamatskolas.

L.Rancāne

8. MARTS — PASAULĒ, LATVIJĀ, RAJONĀ

Gan ANO sesijas ietvaros, gan Latvijā īpaša uzmanība tiek pievērsta sievietēm

Vispasaules sieviešu diena vēsturiski saistāma ar sieviešu cīņu par balsstiesībām, par veselībai nekaitīgu darba apstākļu radīšanu, par algu paaugstināšanu, bērnu darba spēka aizliegšanu u.c. Pagājuši vairāk kā 100 gadi kopš aizsākusies cīņa par dzimumu līdztiesību, bet vēl joprojām sievietes visā pasaulē vidēji saņem 80% no vīriešu algas, 25-50% sieviešu cieš no sava partnera vardarbības, tikai 21% no Saeimā ievēlētajiem deputātiem Latvijā ir sievietes.

8. martā labklājības ministre Dagnija Staķe, atgriežoties no Ņujorkas (ASV),

kur piedalījās Apvienoto Nāciju Organizācijas (ANO) Sieviešu stāvokļa komisijas 49. sesijā, norāda, ka sesijas laikā īpaša uzmanība tika veltīta Pekinas Rīcības platformas izvērtēšanai.

Sesiju atklāja ANO ģenerālsekrētārs Koffi Anans, kurš uzsvēra, ka ir jāpievērš īpaša uzmanība dzimumu līdztiesības jomā – sieviešu nodarbinātības veicināšanai, reprodūktīvajai veselībai, vardarbības mazināšanai, kā arī nacionālo valdību līdzdalība šo jautājumu risināšanā.

Tāpat tika norādīts, ka, lai uzlabotu sieviešu stāvokli un sasniegtu dzimu-

mu līdztiesību, saskaņā ar Pekinas Rīcības platformā identificētajām jomām, ar apņemšanos vien nepietiek, bet ir nepieciešama konkrēta darbība un pasākumi. Savukārt 8. martā ANO 49. sesijā, tāpat kā visā pasaulē īpašu uzmanību pievērša sievietēm, diskutējot un vērtējot sabiedrības uzmanību dzimumu līdztiesības un sieviešu tiesību jautājumiem. Piemēram, Eiropas Parlaments plenārsesijas ietvaros, šajā nedēļā pievērsās tādiem jautājumiem kā vardarbība pret sievietēm ģimenē, cilvēku tirdzniecību.

Arī Latvijā dzimumu līdztiesības vei-

cināšanai tika veltīti dažādi pasākumi — ANO Namā diskutēja par dzimumu līdztiesības jautājumiem Latvijā sabiedrībā, Eiropas jaunatnes Cilvēktiesību sadarbības tīkls 8. martā rīkoja akciju Rīgas ielās – «Apturi vardarbību pret sievieti», pēc «Māmiņu ātrās reaģēšanas vienība» iniciatīvas notika seminārs «Sieviešu stāvoklis Latvijā – problēmas un risinājumi».

Vēl šonedēļ Ņujorkā, ANO Sieviešu stāvokļa komisijas 49. sesijas ietvaros, turpinās starpvaldību sarunas par tādām jomām kā cilvēktirdzniecība, sieviešu reprodūktīvā veselība, tika runāts par dzimumu perspektīvas in-

tegrāšanu makroekonomikā, reģionālo valdību un starpvaldību lomu dzimumu līdztiesības veicināšanā.

Arī Latvijas valdība ir pievienojusies Pekinas Rīcības platformas dokumentam un tajā nospraustajiem mērķiem, ņemot vērā *Dzimumu līdztiesības integrēto pieeju*, kas nozīmē, ka dzimumu līdztiesība kā princips tiek ņemts vērā visos politikas, programmu, administratīvo un finanšu aktivitāšu posmos – gan izstrādē, gan īstenošanā, gan vērtēšanā, novērtējot šo darbību sekas uz abu dzimumu stāvokli un novēršot pastāvošo dzimumu diskrimināciju.

Debates Eiropas Parlamentā par sieviešu tiesību jautājumiem — rīcības platformas «Pekina + 10» izvērtējums

Miljoniem sieviešu pasaulē katru dienu ir upuri vardarbībai — tā izpaužas psiholoģiskas un fiziskas ietekmes veidā partnerattiecībās un darbā, kā piespiedu prostitūcija, kā īpašas nežēlīgas tradīcijas daudzās pasaules valstīs. Statistikas dati liecina, ka piektdaļa sieviešu Eiropā cieš no vardarbības mājās — fakts, kas visbiežāk tiek noklusēts. Eiropas Parlamenta 8. martā rīkoto pasākumu mērķis ir runāt par šiem jautājumiem atklāti.

EP 2000. gada 18. maijā pieņēma rezolūciju par ANO Ceturtās Pasaules konferences (1995. g.) programmas — pazīstama kā Pekinas rīcības platforma — izvērtējumu. EP priekšsēdētājam J. Borrelam ievadot plenārsēdi, Referente Lissy GRÖNER deputātu sagatavotos jautājumus Padomei un Komisijai uzdeva, ņemot vērā šo rezolūciju un Pekinas rīcības platformas 12 būtiskākās jomas.

Būtiskākie jautājumi Padomei un Komisijai

SIEVIETES UN NODARBINĀTĪBA. Kādi pasākumi ir paredzēti, lai novērstu dzimumu nevienlīdzību nodarbinātībā? Vai Padome atbalstīs normatīvus aktus, kas palīdzētu savienot ģimenes dzīvi un darbu?

VARDARBĪBA PRET SIEVIETĒM. Vai Padome plāno pasludināt 2006. gadu par Eiropas gadu cīņā pret vardarbību pret sievietēm, kā to vairākkārt pieprasījis Eiropas Parlaments? Vai

Padome izskata saikni starp prostitūciju un cilvēku tirdzniecību, un kādi pasākumi tiks izmantoti, lai apkarotu cilvēku tirdzniecību?

SIEVIETES UN NABADZĪBA. Lai varētu īstenot saskaņotāku politiku sociālās aizsardzības jomā, vai Padome ir iecerējusi noteikt tādas rādītājus, kuros dzimumi aplūkoti atsevišķi un kas būtu saistīti ar nabadzības feminizāciju?

MEITENES. Kādus iekšpolitikas un ārpolitikas pasākumus papildus *Daphne* programmai, tostarp saistībā

ar upuru tiesībām uz patvērumu, Padome veiks, lai izskatu bērnu un sieviešu seksuālu izmantošanu (cilvēku tirdzniecību, seksa tūrismu)?

SIEVIETES UN BRUŅOTI KONFLIKTI. Ņemot vērā Eiropas Parlamenta rezolūcijā par sieviešu līdzdalību konfliktu risināšanā mierīgā ceļā pieprasīto, vai tiek ievērota 40% kvota attiecībā uz sievietēm amatos, kas saistīti ar samierināšanu, miera uzturēšanu un konfliktu novēršanu, tostarp arī faktu vākšanas un novērošanas misijās, ES un tās dalībvalstu vārdā?

SIEVIEŠU LĪDZDALĪBA LĒMUMU PIENĒMŠANĀ. Vai Komisija ierosinās normatīvus aktus par dzimumu līdztiesību lēmumu pieņemšanas procesā? Kādi pasākumi ir veikti, lai īstenotu Padomes 1996. gada 2. decembra ieteikumu par sieviešu un vīriešu proporcionālu līdzdalību lēmumu pieņemšanas procesā?

Padomes vārdā uz jautājumiem atbildēja prezidentvalsts Luksemburgas ģimenes un integrācijas lietu ministre

Marī Žozē Žakoba (*Marie-Josée Jacobs*), informējot, ka Luksemburga pašlaik sagatavo ziņojumu par to, kas ir paveikts kopš Pekinas konferences 1995. gadā un kādi ir veicamie uzdevumi. Komisijas 14. februāra ziņojumā ir uzsvērtas trīs ES iniciatīvas, kurās panākumi jau ir jūtami, proti, Amsterdamas līguma iekļautie noteikumi, ES nodarbinātības stratēģija un fakts, ka līdztiesības jautājumi ir iekļauti strukturālās jomās. Tomēr daudz ir vēl darāmā, piemēram, nodarbinātības jomā sieviešu vidū bezdarbs ir par 12% augstāks nekā vīriešu. Īpaši svarīgi ir risināt arī meiteņu tiesību jautājumus (projekts *Daphne*), kas noteiks, kāda būs sievietes loma nākotnes sabiedrībā. Padome plāno pasludināt 2006. gadu par Eiropas gadu cīņā pret vardarbību pret sievietēm, 2007. gadu par vienlīdzīgu iespēju gadu.

Komisijas vārdā uz jautājumiem atbildēja par dzimumu līdztiesības jautājumiem atbildīgais komisārs Vladimirs Špidla. Eiropas Komisija

uzskata, ka šobrīd viens no aktuālākajiem jautājumiem ir sievietes darba un ģimenes dzīves līdzsvars – ir jāpārskata direktīva par darba laiku. Komisija strādā arī pie uzsākto projektu izvērtēšanas.

Balsojums par rezolūciju saistībā ar Pekinas+10 rīcības platformas izvērtējumu

Ceturtdien, 10. martā Parlamentā balsoja par rezolūciju saistībā ar Pekinas+10 rīcības platformas izvērtējumu. Deputāti rezolūcijā nosoda Turcijas policijas rīcību Stambulā, izgaiņājot Sieviešu dienas demonstrāciju, kā arī iebilst pret vispārējo situāciju sieviešu tiesību jomā Turcijā. EP stingri nosoda arī dažu dalībvalstu praksi saistībā ar sieviešu piespiedu sterilizāciju un aicinās ES pildīt tiesību aktu noteikumus dzimumu līdztiesības jomā. Rezolūcijā ir pausta nožēla, ka joprojām trūkst politiskas gribas, lai novērstu vardarbību pret sievietēm.

Lietas, kas izraisa prieku, ir vajadzīgas un allaž nepieciešamas

8. martā rajona padomes priekšsēdētājs Arvids Soldāns aicināja 30 pašas rosīgākās, darbīgākās rajona sievietes, lai izteiktu pateicības vārdus par viņu atbalstu rajona padomes rīkotajos pasākumos, par rajona tēla veidošanu un atpazīstamību valstī un ārzemēs.

Svētku uzrunā tika uzsvērts, ka uzicinātās sievietes ikdienā savā pašvaldībā, uzņēmumos, zemnieku saimniecībās dara daudz vairāk nekā nāktos, visās aktivitātēs cenšas palīdzēt apkārtējiem cilvēkiem, iedrošina viņus ideju realizācijai. Daudzas svētku dalībnieces strādā nevalstisko organizāciju sektorā, raksta projektus, piesaista lielus līdzekļus, lai ikdienas dzīvi padarītu pievilcīgāku visiem. Sirsnīgi pateicības vārdi tika veltīti sievietēm uzņēmējām, pašvaldību darbiniecēm, mācību iestāžu vadītājām, žurnalistēm.

Rajona padomes pateicības rakstu pasniegza:

IRĪNAI KULITĀNEI — par lielo ieguldījumu darbā ar Līvānu novada dažādu interešu grupu iedzīvotājiem, Līvānu fonda «Baltā māja» darba organizēšanā, vadīšanā un līdzekļu piesaistē;

VENERANDAI CAUNEI — par lielo ieguldījumu darbā ar Līvānu novada pensionāriem;

ADELEI DAUGULEI — par Preiļu rajona padomes aktivitāšu atbalstīšanu;

IRĒNAI TIMOŠENKO — par lielo ieguldījumu darbā ar Preiļu novada pensionāriem;

TAMĀRAI ELSTEI — par Preiļu rajona padomes aktivitāšu atbalstīšanu, notikumu atspoguļošanu laikrakstā «Novadnieks» un kopējo sadarbību;

VALENTĪNAI LINIŅAI — par lielo ieguldījumu Preiļu rajona tēla veidošanā Latvijas Bērnu fonda Preiļu nodaļas vadīšanu un Salas pamatsko-

las teritorijas labiekārtošanu;

RUTAI NORKĀRKLEI — par Preiļu rajona padomes aktivitāšu atbalstīšanu, par lielo ieguldījumu Vārkavas novada attīstībā;

SILVIJAI PASTAREI — par Preiļu rajona padomes aktivitāšu atbalstīšanu, bioloģiskās lauksaimniecības metožu popularizēšanu;

TERĒZIJAI KRUMPĀNEI — par lielo ieguldījumu darbā ar Preiļu novada pensionāriem;

TERĒZIJAI LAKOVSKAI — par lielo ieguldījumu darbā ar politiski represētajām personām;

TEKLAI BEKEŠAI — par lielo ieguldījumu Preiļu rajona padomes aktivitāšu organizēšanā, Preiļu rajona tēla veidošanā;

SILVIJAI BEREZOVSKAI — par lielo ieguldījumu Preiļu rajona padomes organizēto pasākumu mākslinieciskā noformēšanā rajona tēla veidošanā;

ELITAI JERMOLAJEVAI — par lielo ieguldījumu Preiļu NVO darba organizēšanā, līdzekļu piesaistē, Sieviešu kluba darba vadīšanā, rajona tēla veidošanā;

INETAI LIEPNIECEI — par ieguldījumu Preiļu NVO centra darba organizēšanā, sadarbību ar Preiļu rajona padomi;

GINTAI KRAUKLEI — par lielo ieguldījumu Līvānu novada domes darba atspoguļošanā plašsaziņas līdzekļos, sadarbību ar Preiļu rajona padomi;

MONIKAI LIVDĀNEI — par lielo ieguldījumu Vārkavas novada vēstures izpētīšanā ar to saistīto pasākumu organizēšanā un vadīšanā;

ANNAI ZALĀNEI — par lielo ieguldījumu Rušonas pagasta sieviešu kluba «Anemone» vadīšanā, veco ļaužu sociālās aprūpes nodrošināšanā un Rušonas pagasta attīstībā;

INĀRAI BATARĀGAI — par lielo ieguldījumu informācijas sniegšanā

● Smaidis dāmu sejās par saņemto atzinību ir dārgu dīmantu vērtībā.

Preiļu rajona iedzīvotājiem, rajona mēroga pasākumu organizēšanu un rajona tēla pozitīvu veidošanu un ieguldīto darbu bibliotēku tīkla attīstībā;

IRĒNAI ŠAITEREI — par lielo ieguldījumu uzņēmējdarbības veicināšanā un atbalstīšanā rajonā, par ekozemnieku darba virzību, rajona tēla veidošanu;

JUTĀI FADEJEVAI — par lielo ieguldījumu rajona sociālā darba organizēšanā un vadīšanā;

IRĒNAI VALAINEI — par lielo ieguldījumu Aglonas pagasta attīstībā, Preiļu rajona padomes organizēto pasākumu atbalstīšanā;

MARUTAI PLIVDAI — par aktīvu darbību rajona padomes organizētajos pasākumos, par iesaistīšanos uzņē-

mējdarbības veicināšanas aktivitātē;

MAIJAI SPŪLEI — par lielo ieguldījumu Jersikas pagasta attīstībā, veco ļaužu problēmu risināšanā un rajona mēroga pasākumu atbalstīšanā;

INESEI JAUNUŠĀNEI — par lielo ieguldījumu Jersikas pamatskolas attīstības programmas realizācijā rajona pasākumu atbalstīšanā;

SILVIJAI DREJEREI — par lielo ieguldījumu Preiļu rajona zemnieku izglītošanā, darba aktivizēšanā, pieredzes apmaiņas braucienu organizēšanā un rajona mēroga pasākumu atbalstīšanā;

MONIKAI LITAUNIECEI — par rajona padomes organizēto pasākumu atbalstīšanu, aktivitātēm saistībā ar Stabulnieku pagasta sieviešu problē-

mu risināšanu, Stabulnieku pagasta vēstures izpētē;

SILVIJAI SLŪKAI — par atbalstu sieviešu aktivitāšu veicināšanā Preiļu rajonā un lielo ieguldījumu sieviešu jautājuma risināšanā Sīļukalna pagastā;

SARMĪTEI SLŪKAI — par atbalstu sieviešu aktivitāšu veicināšanā Preiļu rajonā un ieguldīto darbu jaunās paudzes audzināšanā un uzņēmējdarbības attīstībā;

AINAI PASTOREI — par lielo ieguldījumu izglītības darba aktivizēšanā, pašvaldību attīstības veicināšanā, dažādu pasākumu organizēšanā un Preiļu rajona tēla veidošanā

Informāciju sagatavoja
T.Elste

KONKURSI

Konkurss «NOVADNIEKAM» — 55»

Sagaidot rajona laikraksta «Novadnieks» 55. dzimšanas dienu, aicinām lasītājus piedalīties konkursā «Novadniekam – 55».

I Ielūkosimies vēsturē

Kurā gadā un datumā sāka iznākt Preiļu rajona laikraksts «Leņina Karogs»?

Kad laikraksts ieguva savu pašreizējo nosaukumu «Novadnieks»?

Kurā gadā iznāca «Novad-

nieka» 7000. numurs?

Cik laikraksta numuru iznāca viena gada laikā?

Kādās pilsētās laikraksts «Novadnieks» savā pastāvēšanas laikā ir drukāts?

II Ielūkosimies tagadnē

Aicinām likt lietā savu jaunradī, izveidojot stāstījumu, zīmējumu vai citu radošu darbu par tēmu «Kā top «Novadnieks»».

III Ielūkosimies nākotnē

Kāds, jūsuprāt, «Novadnieks» būs savā 60 gadu jubilejā?

Laikraksta lasītāji var piedalīties visās trijās konkursa daļās, kā arī divās vai vienā. Atbildes gaidām līdz 24. martam (pasta zīmogs). Labākie darbi tiks publicēti. Uzvarētājiem paredzētas balvas.

Atbildes iesūtīt:

Laikraksta «Novadnieks» redakcija, Brīvības ielā 14, Preiļi, LV – 5301 ar norādi «Konkursam».

Izsludina konkursu uz Bronislava Spūļa prēmiju

Preiļu rajona padome un Preiļu kultūras un lietišķās mākslas muzejs, pamatojoties uz padomes 2005. gada 31. janvāra sēdes lēmumu, izsludina konkursu uz Bronislava Spūļa prēmiju (prēmijas apjoms – 1000 latī). Pieteikumi par prēmijas kandidātiem iesniedzami Preiļu rajona padomes sekretariātā līdz šī gada 1. oktobrim.

Atbilstoši prēmijas piešķiršanas nolikumam prēmēšanai var izvirzīt fiziskas personas (individuāli

vai darba grupas), kuras aizvadītajā gadā būtiski veicinājušas novada kultūrvēstures izpēti, iesaistījušas jauniešu kultūras mantojuma apgūšanā.

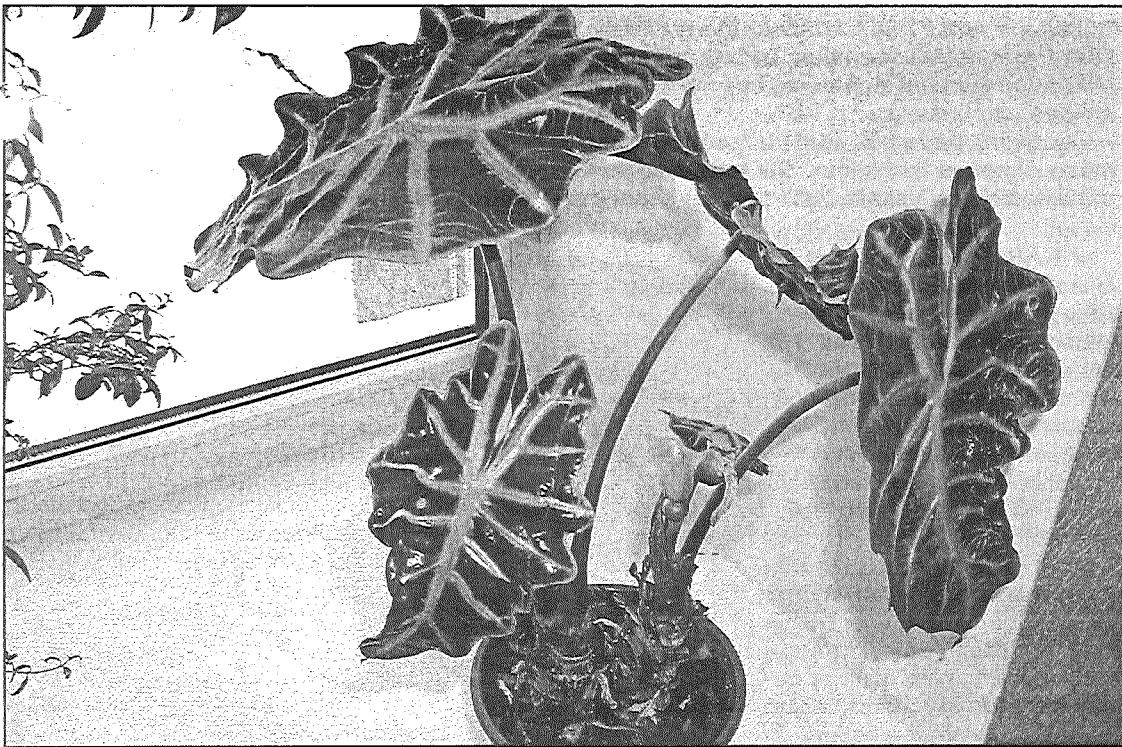
Konkursa prēmija tiks pasniegta par izcilu veikumu latgalisko vērtību saglabāšanā (tradicionālās kultūras mantojuma un novada kultūras savdabības saglabāšanā, kopšanā un popularizēšanā), par nopelniem Latgales jauniešu izglītošanā Preiļu rajona pašvaldības skolu pedagogiem, par ieguldīju-

mu latgaliešu valodas kopšanā un saglabāšanā.

Kandidātus prēmijām var izvirzīt rajona izglītības, kultūras iestādes, sabiedriskās organizācijas un Preiļu rajona pašvaldības.

Konkursa nolikums, pieteikuma veidlapa un sīkaka informācija par konkursu pieejama Preiļu rajona padomes mājas lapā www.preilirp.lv, kā arī Preiļu rajona padomes kancelejā.

Skaistā alokāzija aug ātri

Alokāzijas (*alocasia*) piedērkallu dzimtai. Krāšņā auga dzimtene ir Āzijas tropi, bet tagad šī puķe iekļuvusi Latvijā iecienīto dekoratīvo telpaugu skaitā. Alokāzijas vienreizējais skaistums ir tās dekoratīvās, zaļās lapas ar metālisku vizmu un reljefu, baltu dzīslu. Lapas var būt arī tumšzaļas vai arī pelēkzilas ar baltām dzīslām. Taču puķes kopējiem jāievēro piesardzība, jo lapas satur gļotādu kairinošas vielas. Alokāzija mēdz iepriecināt arī ar ziedu, kam formas ziņā ir atāla līdzība ar kallas ziedu, tikai tas ir

daudz mazāks un dzeltenīgs. Kaut kādā ziņā radniecība kallām un alokāzijām ir jūtama. Kalla kopējam dāvina nevainojamas formas un krāsas ziedu uz necilu lapu fona, bet alokāzija ar izcili dekoratīvajām lapām piesedz neizdevušos ziedu.

Puķe aug ātri un ar skaisto izskatu drīz vien atalgo kopēju par pūlēm. Tās īpašniekam jāievēro, ka augam vajadzīgas gaiss, lielas telpas, taču tam ir kaitīgi tieši saules stari. Alokāzijas būs pateicīgas, ja tiks novietotas pusēnā, mitrā un siltā vietā, kur ziemā nav

vēsāks par 18 grādu temperatūru. Alokāzija jālaista ar mīkstu, remdenu ūdeni, uzmanot, lai augsne būtu vienmērīgi mitra, bet ik pa 14 dienām jādod vājš mēslojums. Ziemā puķe jālaista mazāk. Augu var pavairot ar dzimumiem vai sakņiem.

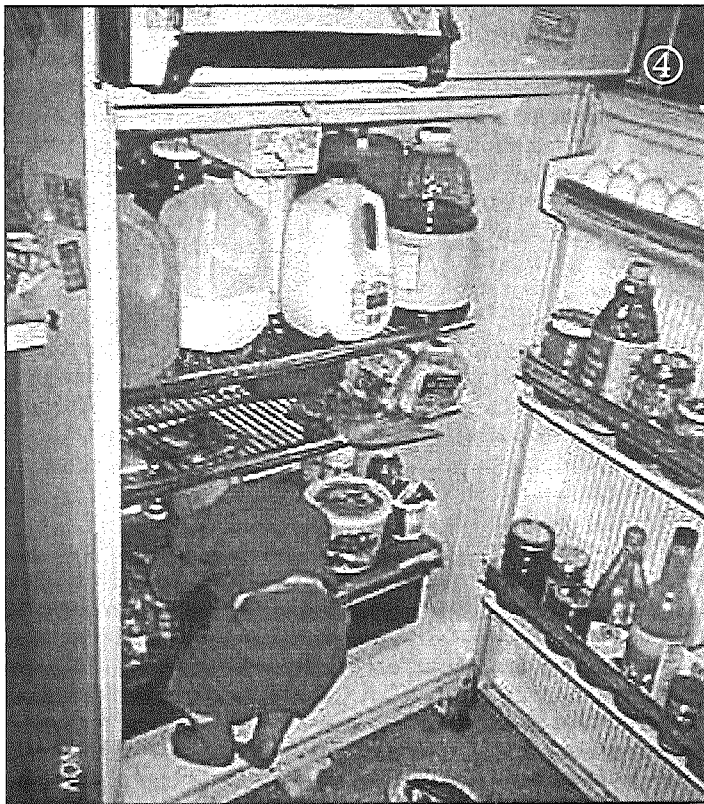
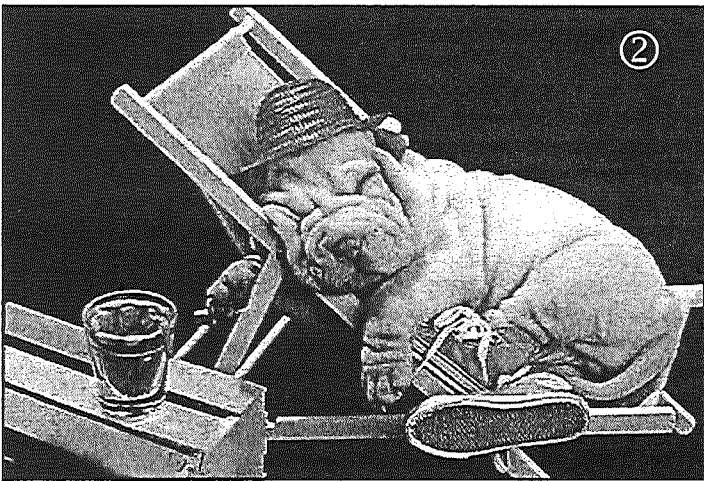
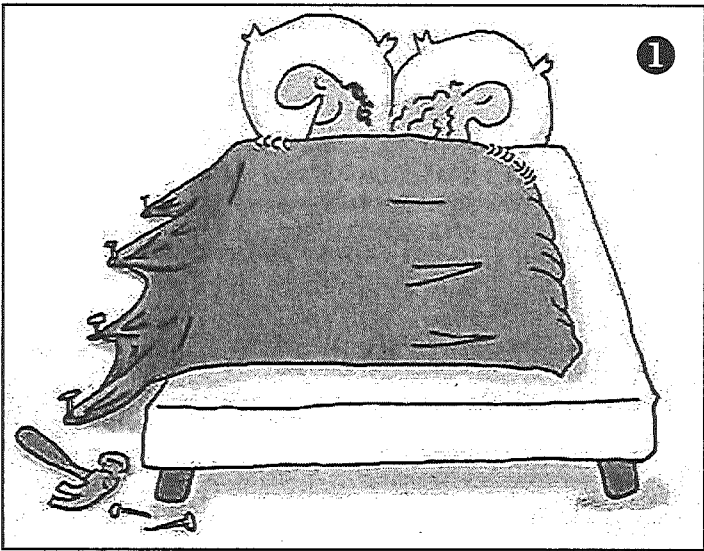
Alokāzijas apdraud tīklērces, bruņutis, pūkainās bruņutis un laputis. Tām nepatīk, ja gaiss ir pārāk sauss, kā arī laistīšana ar aukstu ūdeni. Augs labi iederas arī dārzā ūdens tuvumā, kur ir mitrs gaiss.

L.Rancāne

Gaidīsim 1. aprīli kopā!

Atsaucoties daudzajiem lasītāju atgādinājumiem neaizmirst par joku dienu – 1. aprīli – tuvošanos, arī šogad esam nolēmuši rīkot jautro un smieklīgo bildiņu konkursu. Visos turpmākajos marta numuros varēsiet vērot neparastas fotogrāfijas un zīmējumus. Jūsu uzdevums ir izdomāt, pierakstīt un uz redakciju atsūtīt asprātīgus parakstus gan prozā, gan dzejā. Visinteresantākie un asprātīgākie paraksti tiks publicēti.

Vēstules ar parakstiem (norādot bildītes numuru), jūsu vārdu, uzvārdu, adresi un tālruna numuru (lai mēs varētu sazināties) sūtiet uz «Novadnieka» redakciju, adrese: Brīvības ielā 14, Preiļos, LV-5301. Pasta zīmogs – 30. marts.

APSVEIKUMI, VESELĪBA

Audz laimīgs, mazais!

Līvānu iedzīvotājas Līgas Švirkstes meitiņa piedzima 6. martā. Jaunā māmiņa meitu nosaukusi par Evelīnu. Kalendārā šis vārds atrodams februāra beigās, tāpēc vārda un dzimšanas dienas Līgas meita turpmāk svinēs ar visai īsu atstarpi. Līga studēja pedagogiju, bet tagad kādu laiku audzinās meitu un nolēmusi studijas turpināt vēlāk. Mazulītes audzināšanā palīdzēs arī vecmāmiņa Vija un vectētiņš Jānis.

Meitiņu paredzēts kristīt pēc katoļu tradīcijām.

Aglonietes Vijas Lukjanovas dēlens par dzimšanas dienu izvēlējās 5. martu. Māmiņa un tētis Igors dēlam izvēlējās vārdu Dilans. Kopā ar bērna vecākiem par mazuliņa piedzimšanu priecājas arī vecmāmiņa Staņislava un vectētiņš Pēteris. Dilanu mājās gaidīja arī piecgadīgā māsiņa Enija.

Dilana māmiņa stāstīja, ka bērnu kristis pēc katoļu tradīcijām.

7. martā pasaulē nāca mazs puisītis, kura māmiņa Aleksandra Kusiņa un tētis Dzintars tagad aizņemti ar gaišajām rūpēm par bērna vārda izvēli. Kamēr māmiņa un jaundzimušais dzemdību nodaļā uzkrāja spēkus, Dzintars pieskatīja arī ģimenes vecākās atvases: trīspusgadīgo Liliānu un divgadīgo Jāni. Dēls Jānis bija pirmais jaundzimušais rajonā 2003. gadā, viņš nāca pasaulē 1. janvārī. Tagad ģimene dzīvo Rožupē. Aleksandra stāstīja, ka 2003. gada pirmais bērniņš aug nīprš un dūšīgs, par prieku vecākiem un vecvecākiem: Jeļenai un Vladislavam, kas dzīvo Rīgā, kā arī lauku vecmāmiņai Annai un vectētiņam Pēterim.

Mazulīti paredzēts kristīt pēc vecticībnieku tradīcijām, kūmās būs Aleksandras māsa.

Zidaiņa āda ir īpaša Dārzs tavai veselībai

Āda aizsargā no svešķermeņu, mikrobu, toksīnu iekļūšanas organismā, no ultravioleto staru iespējamajiem bojājumiem, darbojas kā maņu orgāns. Tāpat āda piedalās termoregulācijā, aizsargā no šķidrums zudumiem.

Jaundzimušajam sviedru dziedzeru blīvums ir vislielākais, jo ir mazāks ādas virsmas laukums. Ķermeņa temperatūru kontrolē galvenokārt sviedru dziedzeri un ādas asinsvadi. Svišanas rezultātā mazinās ķermeņa temperatūra, un asinsvadu spēja sašaurināties vai izplesties palīdz saglabāt vai zaudēt siltumu. Jauni sviedru dziedzeri izveidojas pēc dzimšanas, tomēr pirmos divus, divarpus gadus tikai nedaudzi no tiem darbojas aktīvi, tāpēc zīdaiņiem ir grūtības ar pastāvīgu termoregulāciju. Par to palīdz rūpēties atbilstoši apģērbs.

Toties tauku dziedzeri jaundzimušam bērnam ir ļoti aktīvi, sevišķi uz sejas. Biežāk sastopamās ādas izmaiņas jaundzimušajiem ir mazi, balti punktiņi viena līdz divu milimetru diametrā, visbiežāk uz pieres, deguna vaigiem. Ārstēšana nav nepieciešama, tie izžūd spontāni dažu nedēļu vai mēnešu laikā.

Jaundzimuša bērna āda ir sevišķi jutīga pret ārējiem kairinātājiem. Salīdzinot ar pieaugušajiem, zīdaiņiem ādas kairinājumu

izraisa jau zemas koncentrācijas ķīmiskas vielas, kairināt ādu var pat siekalas. Tā kā bērna ādā ir augstāks lipīdu saturs, taukos šķīstošās vielas caur to izkļūst vieglāk. Lokāli lietoti medikamenti labāk uzsūcas un, nepareizi lietojot, var būt toksiskas reakcijas.

Visbiežāk zīdaiņiem ir autiņu un sejas dermatīti. Zīdaiņa āda ir ļoti jutīga pret dažādu infekciju izraisītājiem, sevišķi neiznēsātiem bērniem ir plāna ādas raga kārtā. Dažiem bērniem sastopama jaundzimušo akne, kas visbiežāk ir uz sejas. Izcelsmes iemesls nav zināms, iespējams, to izraisa mātes steroido hormonu ietekme uz bērna tauku dziedzeriem. Akne parasti izzūd pirmo sešu mēnešu laikā.

Reizēm sastopama tā saucamā sviedrene, tas ir akūts pārejošs stāvoklis, kas saistīts ar sviedru dziedzeru izvadū nosprostoju dzīlākos epidermas slāņos. Ja bērna vispārējais stāvoklis labs, ieteicama vannošana, vēlams atrasties labi vēdinātā telpā ar zemu gaisa mitrumu. Valkāt elpojošu, vieglu apģērbu.

Galvas matainā daļā var būt seborejas dermatīts, tā izskatās taukaina, un var novērot zvīņošanu ar vai bez apsārtuma. Tas parasti izzūd astoņu līdz 12 mēnešu vecumā. Vēlams galvas ādu mazgāt ar šampūnu un masēt, izmantojot nedaudz eļļas.

(Pēc preses materiāliem)

Ziema ir īstais laiks, lai izvērtētu aizvadīto dārza sezonu un sāktu gatavoties jaunajai. Tad nu vajadzētu padomāt, kādi sakņaugi ģimenei nepieciešami ne tikai pārtikai, bet arī veselības uzlabošanai.

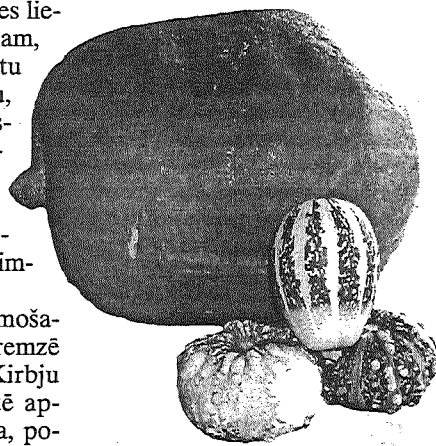
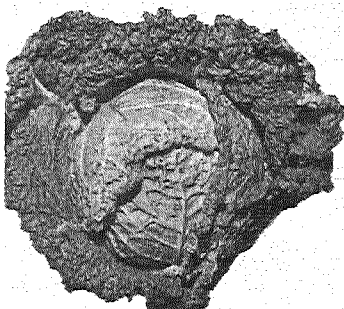
Vajadzētu padomāt, kuri dārzeņi būtu visnepieciešamākie mūsu ģimenes locekļiem. Tos tad vajadzētu dārzā sēt lielākā platībā. Neliels ieskats, kādi dārzeņi kādai kaitē varētu līdzēt.

✓ **KABAČI** — pateicoties lielajam šķiedrvielu daudzumam, tie noderēs, lai normalizētu gremošanas trakta darbību, palīdzētu samazināt holesterīna līmeni. Kabačiem vajadzētu būt ēdienkartē tiem cilvēkiem, kam tieksme uz aptaukošanos, kā arī diabētiķiem un aterosklerozes slimniekiem.

✓ **ĶIRBJI** — attīra gremošanas traktu no šlakvielām, bremsē holesterīna uzsūkšanos. Ķirbju ēdieni jāiekļauj ēdienkartē aptaukošanās, cukura diabēta, podagras, aterosklerozes, aknu, žultspūšļa slimību gadījumos.

Ķirbjos daudz šķiedrvielu, tāpēc nevajadzētu pārdozēt slimniekiem, kam kuņģa kaites.

✓ **KĀPOSTI** — bagāti ar C vitamīnu, satur īpašas vielas, kas lab-

vēlīgi iedarbojas, ārstējot kuņģa čūlu, bet šķiedrvielas stimulē gremošanas trakta darbību. Kāpostu ēdieni nepieciešami holecistīta, aterosklerozes, artrīta, podagras, kuņģa čūlu un divpadsmitpirkstu zarnas gadījumos. Čūlu gadījumos kāpostus nevajadzētu lietot saasinājuma laikā. Nevajadzētu lietot arī kuņģa asiņošanas un aknu slimību saasināšanās laikā.

✓ **KARTUPEĻI**. Pateicoties sabalansētajam minerālvielu (kālija sāļi, kalcījs, dzelzs un fosfors) daudzumam, noderīgi sirds slimniekiem. Kartupeļiem piemīt pretiekaisuma, pretspazmu un aizsargslāņa veidošanas īpašība.

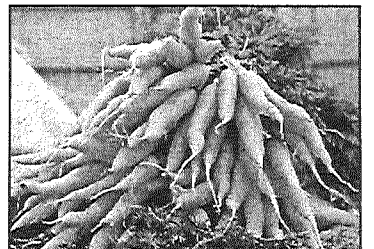
Tāpēc kartupeļu ēdieni jālieto gastrīta slimniekiem ar paaugstinātu skābes daudzumu. Tāpat kartupeļu čūlas un divpadsmitpirkstu zarnas čūlas gadījumos.

Svaiga kartupeļu sula pazemina arteriālo spiedienu.

✓ **SĪPOLI** — iecienīti ar savām organismu stiprinošajām īpašībām. Ieteicami kā dažādu mikrobu pretlīdzekļi. Sīpoli uzlabo apetīti, gremošanu. Regulē holesterīna līmeni un cukura līmeni asinīs. Sīpolus rekomendē ne tikai saaukstēšanās un gripas laikā, bet arī cukura diabēta, aterosklerozes gadījumos.

Bet nevajadzētu ar sīpoliem aizrauties aknu slimību, nieru slimību un kuņģa slimību saasinājuma laikā.

✓ **BURKĀNUS** un to sulu augstu vērtē kā karotīna, provitamīna A avotu. Tā trūkuma gadījumā cilvēki bieži saslimst ar saaukstēšanās slimībām, gļotādu iekaisumiem, veidojas sausa āda ar plūsumiem. Burkānu sula jādzē grūtniecēm, sievietēm zīdīšanas laikā un pie lielām fiziskām slodzēm. Taču kuņģa čūlu, divpadsmitpirkstu zarnas čūlu, enterīta gadījumos burkānu sulas lietošana jāierobežo.

Līdz februāra sākumam Uzturlīdzekļu garantiju fonda administrācijā pieņemti 5154 lēmumi par uzturlīdzekļu izmaksu, tostarp arī kādam tēvam, kurš viens pats audzina deviņus nepilngadīgus bērnus, jo māte neilgi pēc pēdējā bērna piedzimšanas ģimeni atstājusi un aizgājusi dzīvot pie cita vīriša. Diemžēl ar šo soli viņa pārtraucis arī rūpes par saviem miesīgiem bērniem. Bez mammas mīlestības, kā arī jebkādas materiālas palīdzības no viņas puses palika deviņi bērni vecumā no 2 līdz 17 gadiem, no tiem trīs pirmsskolas vecumā.

Nemot vērā, ka bērnu aprūpšana un audzināšana aizņem lielāko daļu tēva laika, viņa iespējas strādāt algotu darbu un nodrošināt ģimeni paša spēkiem ir ierobežotas. Pirms diviem gadiem tēvs pēc taisnības vērsās tiesā, sniedzot prasību par uzturlīdzekļu piedziņu no bērnu mātes. Tiesa prasību apmierinājusi, nolemjot, ka sievietei katru mēnesi jāmaksā 208 lati savu bērnu uzturēšanai. Tā kā māte tiesas spriedumu nav pildījusi, daudz bērnu tēvs ar iesniegumu vērsās Uzturlīdzekļu garantiju fonda administrācijā, kur pēc iesnieguma un tam pievienoto dokumentu izskatīšanas tika pieņemts lēmums par uzturlīdzekļu izmaksāšanu. Tas nozīmē, ka bērnu tēvam katru mēnesi līdz pat bērnu pilngadības sasniegšanai vai arī līdz brīdim, kad parād-

niece pati uzsāks maksāt uzturlīdzekļus, no valsts līdzekļiem tiks izmaksāti uzturlīdzekļi tiesas noteiktajā apmērā. Savukārt bērnu māte reģistrēta kā valsts parādniece, kurai nosūtīts paziņojums par parādsaistībām valstij, vienlaikus brīdinot, ka parāda summa ar katru gadu pieaugs par 6%. Parādam nav noilguma, kas nozīmē, ka līdz pat viņas mūža beigām būs iespējams vērst piedziņu uz jebkuru parādnieka mantu (tai skaitā darba samaksu, pabalstiem, mantojumu un pat pensiju).

Līdz šim Fonda administrācijā pēc palīdzības vērsušās 5845 mātes un 47 tēvi, kuru bērnu mātes ģimeni atstājušas un tiesas uzlikto pienākumu rūpēties par saviem bērniem nepilda.

7 mēnešu darbības laikā Uzturlīdzekļu garantiju fonda administrācija uzturlīdzekļos izmaksājusi jau 620976 latus 5892 vecākiem, tā nodrošinot ar uzturlīdzekļiem gandrīz 7500 nepilngadīgos.

Uzturlīdzekļu garantiju fonda administrācija tika izveidota 2004. gada augustā ar mērķi īstenot bērnu tiesības uz sociālo nodrošinājumu, garantējot minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērniem, kurus apgādā tikai viens no vecākiem, jo otrs vecāks tiens nolēmušs maksāt savai atvasei ikmēneša uzturlīdzekļus nepilda.

L. Pētersone,
Uzturlīdzekļu garantiju
fonda administrācijas
direktora palīdze

SLUDINĀJUMI, REKLĀMAS, LĪDZJŪTĪBAS

Lieldienu depozīts

Paaugstinātas procentu likmes depozītiem no 2005. gada 1. marta līdz 15. aprīlim

Īpašais piedāvājums:

- Telefonbankas pieslēgums bez maksas
  - VISA Electron karte bez kartes izsniegšanas maksas neatkarīgi no depozīta lieluma un termiņa
- Kartes izsniegšana bez maksas attiecas uz kartes lietošanas 1. gadu

Hansabanka

7. aprīlī plkst. 10.00 Preiļos, Skolas ielā 18 notiks nekustamā īpašuma, dzīvokļa ar kopējo platību 59,10 kv.m., IZSOLE ar augšupejošu soli.

Izsoles sākumcena — Ls 1500.

Personām, kuras vēlas piedalīties izsolē, līdz izsoles dienai jāiemaksā Latgales apgabaltiesas 29. iecirkņa zvērināta tiesu izpildītāja Inetas Podiņas, reģ. nr. 14047212156, kontā nr. LV42UNLA0050002426356, kods UNLALV2X, LUB Preiļu filiāle, izsoles daļības maksu 10% no nekustamā īpašuma izsoles sākuma cenas.

LR Valsts zemes dienesta Lielrīgas reģionālā nodaļa AICINA DARBĀ:

- Mērniecības un topogrāfijas daļas vadītāja vietnieku;
- Mērniekus.

Tālrūni: 7038537, 7038546.

Daugavpils naftas bāze piedāvā naftas produktus zemnieku saimniecībām ar piegādi par izdevīgām cenām.

Jūsu pieteikumus pieņemam pa tālruni 5407631 vai faksu 5407612. Mūsu adrese: Jelgavas 2a, Daugavpils.

LATVIJAS ĪPAŠUMI

Pērk

NĀKOTNES MEŽU

Tālr. 7324626; Fakss: 7322529

Tālr. 8312777, Oļegs

VĒRTĒŠANA UN APSAIMNIEKOŠANA

Atbrīvojies no radiem un parādiem jau šodien - PĀRDOD MEŽU MUMS!

Mob. tālr. 8312777

IENĀC un PĀRLIECINIES!

■ INTERNETS.

LATVIJAS UN ĀRZEMJU DATU PLŪSMA

VIENĀ CENĀ — Ls 0,50 STUNDĀ.

■ VISI DATORPAKALPOJUMI.

KUR? Brīvības ielā 14, Preiļos (laikraksta «Novadnieks» redakcijā).

Latgales Finanšu un investīciju kompānijas Preiļu filiāle piedāvā
✓ kredītus pret nekustamo īpašuma ķīlu.
Preiļi, Raiņa bulvāris 13, 300. kab. poliklīnikā.
Līvānos (tikai otrdienās, iepriekš jāpiezvana)
kultūras nama ēkā. Tālr. 5324164, 8345847.

PĒRK:

- × mežu īpašumā;
- × cirsmas izstrādei;
- × visa veida papīrmalku.

Tālr. 6303968.

Pastāvīgi iepērk apses zāgbaļķus

Ø no 24 cm
cena no 18 — 23 Ls/m³

Pircēja transports.

SIA «ANGRO»

T. 9454553; 9236083.

Kokmateriālu pārstrādes uzņēmums Lielvārdē AICINA DARBĀ strādniekus bez kaitejiem ieradumiem. Nodrošināsim gultas vietu.

Tālr. 5071808, 9134005.

SIA «AIBI» pērk zirgus, liellopus, jaunlopus, aitas.

Samaksa tūlītēja.

Tālr. 48-71185, 48-71804,

9478728, 9445135.

SIA «Ranko» iepērk mājlopus dzīvsvārā.

Samaksa tūlītēja.

Tālr. 42807, 9161121.

SIA «Pirmais Bulls» iepērk liellopus, jaunlopus, aitas.

Samaksa tūlītēja.

Tālr. 5322648.

Z/s «Ošmala» lopkautuve iepērk liellopus, jaunlopus, teļus, aitas.

Samaksa tūlītēja.

Tālr. 9128032, 9137055.

Firma PĒRK sagrieztu malku (60-70 cm) vairumā.

Ar piegādi.

Tālr. 9173439.

Sabiedrisko organizāciju pārreģistrācija biedrību un nodibinājumu reģistrā.

Izdari to savlaicīgi un esi uzticams darījumu partneris.

Brīvības 14, Preiļi.
T. 5307056, 6162288.

PIEDĀVĀ DARBU Anglijā, Īrijā un Kiprā.
Dažādās specialitātēs
(var bez angļu valodas zināšanām)
Ātra izbraukšana
SIA «Regus»
Licence nr. 92, nr. 73, nr. 91.
Tālr. Jēkabpīlī 5223555, Rīgā 7226607

PĒRK

Skujkoku sīkkoksni:
Diametrs no 7-12 cm tievgaļi, koeficients 0,56, garums 3,40 un 3,80.
Diametrs no 7-16 cm tievgaļi, koeficients 0,56, garums 2,50.

Skujkoku apaļkoku gulšņiem:
Diametrs no 24 cm tievgaļi, garums 3,10 m.

Zemi, meža īpašumus, cirsmas (var būt arī daļēji izstrādātas). Var palīdzēt nokārtot dokumentāciju.

Samaksa tūlītēja. Tālr. 9454235.

A/s «Lindeks» Lielvārdē iepērk:
Egļu zāgbaļķus

diam. 10-16 cm - 3,00 m + 10 cm; k= 0,56 - 22 Ls/m³
diam. 17 un < cm - 3,00 m + 10 cm - 30 Ls/m³

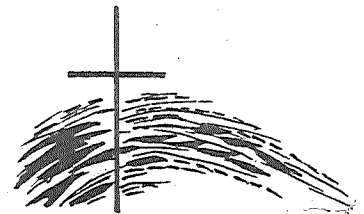
Pieņem visu diennakti. Tālr. 5071808, 9134005

SIA «VILCANS V»

Līvānos, Alejas ielā 19
(Ubaglīci pie pilsētas stadiona)

izgatavo melnā zviedru granīta pieminekļus, apmales un melnās betona apmales.

Tālr. 6469426, 53 41555 pēc 20.00.

Klusiem soļiem māmuliņa

Mūža durvis aizvērusi.

Izsakām līdzjūtību mūsu ārstam

Jurim Gžibovskim, izvadot

MĀTI aizsaulē.

Preiļu slimnīcas kolektīvs

Daudz darbiņi padarīti,

Daudz soliņi iztecēti;

Lai nu mīļi Zemes māte

Pārklāj savu seģenīti.

Izsakām līdzjūtību Jurim

Gžibovskim, MĀTI smiltājā izvadot.

Preiļu rajona prokuratūras kolektīvs

Sirds kā vālodze pēc lietus kļaiģās,

Tevi meklējot un saucot atpakaļ.

Izsakām līdzjūtību Jurim

Gžibovskim, MĀTI pavadot mūžībā.

Preiļu rajona policijas pārvalde

Daudz dieniņu mūžiņā,

Citas vieglas, citas smagas —

Smagāka tā dieniņa,

Kad pietrūka māmuliņas.

Izsakām visdziļāko līdzjūtību

Eleonorai Cimanei, MĀTI

mūžības ceļā pavadot.

Unbankas Preiļu filiāles kolektīvs

Smelies spēku dzīves ritumā,

Glabā tēva piemiņu.

Izsakām līdzjūtību Sarmītei Slūkai,

TĒVU mūžībā izvadot.

Savienības «Latvijas ceļš»

Preiļu nodaļa